

សាកលវិទ្យាល័យ ប្រៀលប្រាយ

BUILD BRIGHT UNIVERSITY

គោលការណ៍នៃគណនេយ្យ

PRINCIPLES OF ACCOUNTING

មានពន្យល់ពីស្តារអំពី៖

- ទស្សន្ទសាស្ត្ររបស់គណនេយ្យ
- ការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការរបស់អាជីវកម្ម
- ការកែតម្រូវគណនី
- ឧបគណនេយ្យ
- ការបិទគណនី

រៀបរៀងដោយ៖ សាស្ត្រាចារ្យ ខឹម សារិទ្ធ

២០១៩

អារម្ភកថា

គណនេយ្យ គឺជាដំណើរការនៃការកត់ត្រា ការបកស្រាយ ការវាស់វែង និងការ
រៀបរាប់ពីសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់អង្គភាពធុរកិច្ចមួយ។ គោលបំណងនៃគណ
នេយ្យ គឺផ្តល់ព័ត៌មានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអ្នកទទួលខុសត្រូវអាចគ្រោងនិងត្រួត
ពិនិត្យសកម្មភាពផ្សេងៗរបស់អង្គភាព។ អ្នកខាងក្រៅ ដូចជាម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន ម្ចាស់
ឥណទាន អ្នកបម្រុងបណ្តាក់ទុន រដ្ឋាភិបាល និង សាធារណៈជនក៏ចង់ដឹងអំពី
ព័ត៌មាននេះដែរ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទាំងនេះ ក៏ដូចជាមិត្តអ្នកអានទាំងអស់គ្នា
ខ្ញុំក្នុងនាមជាអ្នករៀបរៀង ក៏បានចងក្រងសៀវភៅ គោលការណ៍គណនេយ្យ
ដែលស្របតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងស៊ីចង្វាក់ជា
មួយកម្មវិធីសិក្សានៅក្នុងប្រទេសជឿនលឿនមួយចំនួន ហើយដែលប្រកបដោយ
អត្ថន័យយ៉ាងទូលំទូលាយនិងច្បាស់លាស់។

សៀវភៅការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគនេះ មាន ៦ ជំពូក សម្រាប់និស្សិតថ្នាក់
បរិញ្ញាបត្រ ឆ្នាំទី ២ ក្នុងធនាគារ នៃមហាវិទ្យាល័យគ្រប់គ្រងធុរកិច្ច។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថា សៀវភៅនេះអាចជួយដល់និស្សិត និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់
ក្នុងការពង្រីកចំណេះដឹង និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនបន្ថែមទៀត ដើម្បី
ក្លាយជាអ្នកឯកទេសម្នាក់ដែលមានគុណវុឌ្ឍិ និងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ នៅ
ពេលអនុវត្តការងារ។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណទុកជាមុន និងទទួលដោយរីករាយចំពោះការរិះគន់
ដើម្បីស្ថាបនាមកខ្ញុំ ក្នុងការកែលម្អសៀវភៅនេះឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរថែមទៀត។

សូមជូនពរ និស្សិត សាស្ត្រាចារ្យ និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់មានកម្លាំង
មាំមួន សុខភាពល្អ ប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ និងទទួលជោគជ័យគ្រប់ការកិច្ច។

អ្នករៀបរៀង

គោលការណ៍នៃគណនេយ្យ

Principles of Accounting

ជំពូកទី ១ គណនេយ្យ

ប្រការ ១០១ ទី ១

សាស្ត្រាចារ្យ វិប ណារិន

រក្សាសិទ្ធិ © 2019

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់បែបយ៉ាង។ គ្មានផ្នែកណាមួយរបស់សៀវភៅនេះ ត្រូវបានផលិតឡើងវិញ ឬចម្លង ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកនិពន្ធឡើយ ទោះតាម រូបភាព ឬមធ្យោបាយណាមួយក៏ដោយ។

បោះពុម្ពដោយ៖ សាកលវិទ្យាល័យម៉ុងហ្គោលីយ៉ា

អាសយដ្ឋាន៖ អាគារ BBU ភូមិវិហារចិន សង្កាត់ស្វាយដង្គំ ក្រុងសៀមរាប
ខេត្តសៀមរាប ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ៖ 063 963 300 / 011 908 777/015 908 777

មាតិកា

ទំព័រ

ជំពូកទី ១៖ ទស្សនវិស័យរបស់គណនេយ្យ

១. និយមន័យ	១
១.១. គោលបំណងនិងលក្ខណៈនៃព័ត៌មានគណនេយ្យ	១
១.២. ប្រព័ន្ធគណនេយ្យ	១
១.៣. ទំនាក់ទំនងនៃព័ត៌មានផ្នែកគណនេយ្យ	២
១.៤ អាជីពគណនេយ្យ	២
១.៥ ភាពខុសគ្នារវាងកិច្ចបញ្ជីកាគណនេយ្យនិងគណនេយ្យ	៥
១.៦. ទម្រង់របស់អង្គភាពអាជីវកម្ម	៥
២. សមីការគណនេយ្យ	៦
៣. របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	៨
៣.១. របាយការណ៍លទ្ធផល	៩
៣.២. តារាងតុល្យការ	១០

ជំពូកទី ២៖ ការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការបុរេកិច្ច

១. គណនីសៀវភៅ	១៦
១.១. ការប្រើប្រាស់សៀវភៅ	១៦
១.២. ការកំណត់សមតុល្យរបស់គណនី	១៧
១.៣. ការសង្ខេបវិធានឥណទាននិងឥណពន្ធ	១៧
១.៤. សមតុល្យ	១៩
២. ទិន្នន័យប្រតិបត្តិទូទៅ	១៩
៣. តារាងតុល្យការសាកល្បង	២១

ជំពូកទី ៣៖ ការកែតម្រូវគណនី

១. ការកែតម្រូវដើម្បីចែកតម្លៃដែលបានកកត្រា	៣៩
--	----

២. ការកត់ត្រាដើម្បីបែងចែកចំណូលដែលមិនទាន់សម្រេច	៤១
៣. ការកត់ចូលដើម្បីកត់ត្រាចំណាយដែលមិនទាន់បានកត់	៤១
៤. ការកត់ចូលដើម្បីកត់ត្រាចំណូលដែលមិនទាន់បានកត់	៤២
ជំពូកទី ៤៖ ភាពពេញលេញនៃឧបគណនេយ្យ	
១. សន្លឹកកិច្ចការ	៤៩
១.១. អត្ថប្រយោជន៍នៃសន្លឹកកិច្ចការ	៤៩
១.២. ឧបគណនេយ្យ	៤៩
១.៣. ធ្វើហិរញ្ញពុំនោលប្រចាំខែ(ដោយមិនបាច់បិទបញ្ជី)	៥០
២. រៀបចំការចុះត្រឡប់	៥២
៣. ការបិទគណនី	៥៣
ជំពូកទី ៥៖ ប្រតិបត្តិការទំនិញនិងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង	
១. ក្រុមហ៊ុនលក់ទំនិញ	៦៤
២. ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង	៦៨

ជំពូកទី ១

ទស្សន៍ទូទៅនៃគណនេយ្យ Overview of Accounting

១. និយមន័យ

Definition

គណនេយ្យ គឺជាដំណើរការនៃការកត់ត្រា ការបកស្រាយ ការវាស់វែង និងការរៀបរាប់ពីសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់អង្គភាពធុរកិច្ចមួយ។

១.១. គោលបំណងនិងលក្ខណៈនៃព័ត៌មានគណនេយ្យ

Purpose and Nature of Accounting Information

គោលបំណងនៃគណនេយ្យ គឺផ្តល់ព័ត៌មានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអ្នកទទួលខុសត្រូវអាចគ្រោងនិងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពផ្សេងៗរបស់អង្គភាព។ អ្នកខាងក្រៅដូចជាម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន ម្ចាស់ឥណទាន អ្នកបម្រុងបណ្តាក់ទុន រដ្ឋាភិបាល និងសាធារណៈជនក៏ចង់ដឹងអំពីព័ត៌មាននេះដែរ។ ប្រព័ន្ធគណនេយ្យមានតួនាទីផលិត និង ធ្វើការទំនាក់ទំនងព័ត៌មានទាំងនេះ។

១.២. ប្រព័ន្ធគណនេយ្យ (Accounting System)

ប្រព័ន្ធគណនេយ្យចែកចេញជា របៀប វិធី និង ឧបករណ៍។ កិច្ចការរបស់វាចែកចេញជាបីដំណាក់កាលគឺ ការកត់ត្រាត្រួត ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និង ការសង្ខេប។

ក/ ការកត់ត្រា(Recording)៖ បង្កើតប្រព័ន្ធកត់ត្រាមួយរបស់ប្រតិបត្តិការផ្សេងៗជាតម្លៃទឹកប្រាក់។ ពាក្យប្រតិបត្តិការ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលកើតឡើងរួចហើយ វាមិនមែនជាព្រឹត្តិការណ៍ដែលអាចកើតឡើង ឬបម្រុងនឹងកើតនៅពេលអនាគតនោះទេ។

ខ/ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់(Classifying)៖ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ ទៅតាមក្រុមនីមួយៗ ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា។

ឆ/ការសង្ខេប(Summarizing)៖ គេត្រូវសង្ខេបព័ត៌មានគណនេយ្យឲ្យបានងាយស្រួល ដែលមានសារៈប្រយោជន៍ចំពោះអ្នកដែលត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្ត។

១.៣. ទំនាក់ទំនងនៃព័ត៌មានផ្នែកគណនេយ្យ

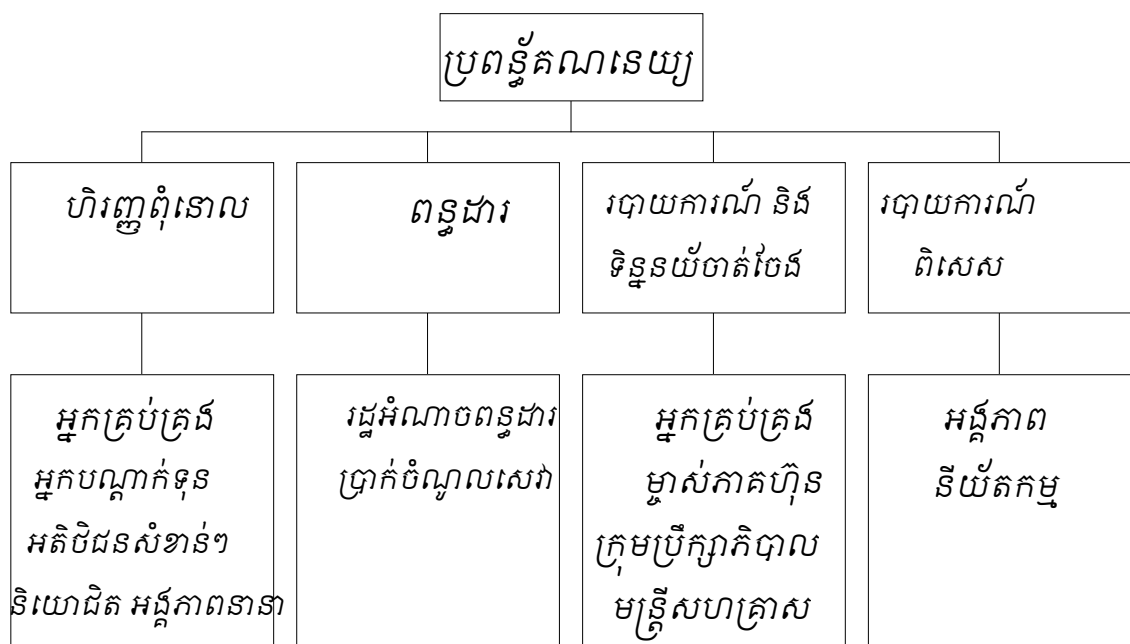
Communicating Accounting Information

លើសពីការបង្កើនព័ត៌មាន វិធីសាស្ត្រគណនេយ្យពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើឱ្យមានទំនាក់ទំនងព័ត៌មានទាំងនេះទៅក្រុម ដែលចង់ដឹងនិងការបកស្រាយព័ត៌មានគណនេយ្យ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តអាជីវកម្មដ៏ជាក់លាក់មួយ។ នៅខាងក្រោមនេះ គឺជាប្លង់ដែលបង្ហាញពីប្រភេទសំខាន់ៗនៃរបាយការណ៍គណនេយ្យ ដែលបង្កើតឡើងដោយប្រព័ន្ធគណនេយ្យសហគ្រាសជំនួញ។

១.៤. អាជីពគណនេយ្យ

Professional Accounting

នៅក្នុងអាជីពគណនេយ្យ គេអាចបែងចែកជាបួនវិស័យសំខាន់ៗគឺ៖ មុខងាររបស់គណនេយ្យសាធារណៈ គណនេយ្យឯកជន គណនេយ្យរដ្ឋាភិបាល និង ការសិក្សាគណនេយ្យ។

ក/ មុខរបរគណនេយ្យសាធារណៈ(CPA: Certified Public Accountant)

នៅសហរដ្ឋអាមេរិច គណនេយ្យសាធារណៈ(CPA) គឺជាក្រុមមនុស្សដែលមានវិជ្ជាជីវៈផ្តល់សេវាគណនេយ្យដល់ក្រុមហ៊ុនទូទៅ ដើម្បីយកកម្រៃ ឈ្នួលពីប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេដែលបានបំពេញ។ ក្រុមហ៊ុនស៊ីគីអេមានទំហំចាប់តាំងពីមនុស្សម្នាក់រហូតដល់ថ្នាក់អន្តរជាតិ ដែលមានគណនេយ្យកររហូតដល់រាប់ពាន់នាក់។ សញ្ញាបត្រស៊ីគីអេ គឺជាវិញ្ញាបនបត្រមួយដែលរដ្ឋបានចេញឱ្យដោយមានគោលការណ៍ពិនិត្យនិងផ្អែកលើបទពិសោធន៍ការងារ។ បេក្ខជនត្រូវប្រឡងជាប់លើវិញ្ញាសារបស់វិទ្យាស្ថានអាមេរិចកាំងនៃស៊ីគីអេ។

សេវាចម្បងរបស់ស៊ីគីអេ(CPA)មាន៖

សវនកម្ម(Auditing)៖ តើអ្នកខាងក្រៅដូចជាម្ចាស់បំណុល មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល ឬក្រុមដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ផ្សេងៗទៀតអាចជឿថា របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន អាចគួរឱ្យចិត្តបាន ឬពេញលេញដែរឬទេ? ដូច្នេះគេត្រូវការត្រួតពិនិត្យ ដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនស៊ីគីអេមួយ ដែលគ្មានទំនាក់ទំនងនឹងក្រុមហ៊ុន ដែលបានធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនោះ។

សេវាផ្គត់ផ្គង់ចំណូល(Income Tax Service)៖ ស៊ីគីអេជួយធ្វើគម្រោងពន្ធ ដោយបង្ហាញពីរបៀប ដែលប្រតិបត្តិការមួយដូចជាការទិញឧបករណ៍ថ្មី ត្រូវរៀបចំចុះបញ្ជីយ៉ាងណា ដើម្បីឱ្យពន្ធចំណូលមានបរិមាណទាប។

សេវាក្នុងការផ្តល់យោបល់លើការគ្រប់គ្រង(Management Advisory Services)៖ ស៊ីគីអេជាច្រើនបានផ្តល់យោបល់លើការចាត់ចែងផ្សេងៗដូចជា ការតំឡើងប្រព័ន្ធគណនេយ្យដោយកុំព្យូទ័រ ណែនាំពីផលិតផលថ្មីៗ រួមបញ្ចូលជាមួយក្រុមហ៊ុនដទៃទៀតជាដើម។

ខ/ គណនេយ្យឯកជន(Private Accounting)

ផ្ទុយពីស៊ីគីអេ(CPA) ដូចជាគណនេយ្យក្នុងរោងចក្រឯកជនធ្វើការសម្រាប់តែសហគ្រាសមួយប៉ុណ្ណោះ។ ជាទូទៅ អ្នកគ្រប់គ្រងគណនេយ្យករមានឈ្មោះថា

ក្នុងត្រួលល័រ(Controllor) ដែលជាសមាជិកមួយនៃក្រុមដឹកនាំថ្នាក់លើរបស់រដ្ឋសម្ព័ន្ធចាត់តាំងនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនធំៗ កិច្ចការរបស់គណនេយ្យអាចចែកចេញជាផ្នែកដំបូងដូចខាងក្រោម៖

-ធ្វើគម្រោងប្រព័ន្ធគណនេយ្យសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរបស់អង្គភាពពុទ្ធកិច្ច។

-ការព្យាករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ(Financial Forecasting)៖ បង្កើតនិងផ្តល់ព័ត៌មានគណនេយ្យដល់អ្នកគ្រប់គ្រងនិងអ្នកខាងក្រៅ។ ពិនិត្យផ្នែកខាងក្នុងដើម្បីធ្វើឱ្យប្រាកដថារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគួរជាទីទុកចិត្តបាន ធនធានរបស់ក្រុមហ៊ុនមានសុវត្ថិភាពពីការលួចឬការប្រើមិនឱ្យមានប្រយោជន៍ ហើយគ្រប់ផ្នែករបស់អាជីវកម្មបានអនុវត្តតាមគោលនីតិការណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន។

-គណនេយ្យពន្ធលើប្រាក់ចំណូល(Income Tax Accounting)៖ ដោយសារតែច្បាប់ដែលចែងពីពន្ធដារលើប្រាក់ចំណូលមានភាពស្មុគស្មាញ ទាំងគណនេយ្យខាងក្នុងនិងគណនេយ្យសាធារណៈខាងក្រៅ ត្រូវបានប្រឈមមុខយ៉ាងខ្លាំងចំពោះបញ្ហាពន្ធដារ។ ដូច្នេះ គណនេយ្យត្រូវរៀបចំការកត់ត្រាពន្ធ។

-គណនេយ្យថ្លៃដើម(Cost Accounting)៖ គណនេយ្យថ្លៃដើម គឺជាដំណាក់កាលនៃការប្រមូលនិងបកស្រាយព័ត៌មានរបស់តម្លៃ។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនឡានត្រូវដឹងពីតម្លៃឡានដែលផលិតបាន តម្លៃក្នុងការផលិតក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ ដូចជា លាបថ្នាំឬតម្លៃរបស់ប្រតិបត្តិការផ្សេងៗទៀត។ អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវប្រើប្រាស់គណនេយ្យថ្លៃដើមនិងការព្យាករណ៍ដើម្បីធ្វើគម្រោងផ្សេងៗ។

-គណនេយ្យគ្រប់គ្រង(Management Account)៖ ផ្តល់ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុដល់ អ្នកខាងក្នុងសម្រាប់គម្រោងប្រចាំថ្ងៃឬគម្រោងយូរអង្វែង។ គណនេយ្យថ្លៃដើមនិងការព្យាករណ៍សុទ្ធតែជាគណនេយ្យគ្រប់គ្រងទាំងអស់។

គ/ គណនេយ្យរដ្ឋានិក្សា(Government Accounting)

មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលត្រូវដឹងពីព័ត៌មានគណនេយ្យ ដើម្បីដឹកនាំការងារ ដូចអ្នកកាន់កាប់សហគ្រាសដែរ ប៉ុន្តែសកម្មភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវការរកប្រាក់ចំណេញទេ។

-កិច្ចការចំណូលផ្ទៃក្នុង៖ ក្រុមនេះចាត់ចែងពីការសង់ត្រលប់វិញនៃពន្ធ ចំណូល ដែលត្រូវរក្សាតាមបុគ្គល និង សហគ្រាសនីមួយៗ។

-គណកម្មការមូលបត្រ(Securities and Exchange Committee)៖ គណកម្មការនេះ បង្កើតច្បាប់នៃហិរញ្ញវត្ថុនៃលក់និងគំរូនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ឱ្យគេអនុវត្តតាម។

ឃ-គណនេយ្យសិក្សា៖ ក្រៅពីការបង្រៀន សាស្ត្រាចារ្យគណនេយ្យ មាន តួនាទីស្រាវជ្រាវ និងបោះផ្សាយនូវព្រឹត្តិប័ត្រស្តីពីលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ ខ្លួន។

១.៥. ភាពខុសគ្នារវាងកិច្ចបញ្ជីគណនេយ្យនិងគណនេយ្យ

Bookkeeping versus Accounting

កិច្ចបញ្ជីគណនេយ្យ គឺជាការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការ ដែលគ្រាន់តែជា ដំណាក់កាលមួយនៃគណនេយ្យប៉ុណ្ណោះ។ គណនេយ្យមិនគ្រាន់តែរក្សាការកត់ ត្រាប៉ុណ្ណោះទេ ហើយថែមទាំងគ្រោងនូវប្រព័ន្ធគណនេយ្យដ៏មានប្រសិទ្ធភាព មួយ ដើម្បីបង្កើតនិងព្យាករណ៍អំពីចំណូល ហើយនិងបកស្រាយនូវព័ត៌មាន គណនេយ្យផ្សេងៗទៀតផង។

១.៦. ទម្រង់របស់អង្គភាពអាជីវកម្ម

Form of Business Organization

ក.ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(Sole Proprietorship)៖ គឺជាក្រុមហ៊ុនមួយអាស្រ័យ ដោយមានបុគ្គលិកម្នាក់ធ្វើជាម្ចាស់។ ជាធម្មតាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ គឺជាអ្នកគ្រប់គ្រង។ ទ្រង់ទ្រាយអង្គភាពអាជីវកម្មនេះ ដូចជាហាងលក់រាយ និង បណ្តាសហគ្រាស សេវាកម្មតូចៗ។ ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ អំពីខ្ទង់បំណុល របស់អង្គភាពអាជីវកម្ម។

ខ.ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ(Partnership)៖ គឺជាក្រុមហ៊ុនមួយ អាស្រ័យដោយ មានបុគ្គលិកពីរឬច្រើននាក់ បានសម្រេចចិត្តចូលរួមទ្រព្យសម្បត្តិគ្នា ដើម្បីធ្វើអាជី វកម្ម។ ទ្រង់ទ្រាយអង្គភាពអាជីវកម្មនេះ បានអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយជាងក្រុម ហ៊ុនតូចៗ។

គ. សាជីវកម្ម(Corporation)៖ គឺជាក្រុមហ៊ុនមួយ បានបង្កើតឡើងដោយ មានលក្ខណៈជានីតិបុគ្គល បណ្តាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិរបស់ក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម គេ ហៅថា ម្ចាស់ភាគហ៊ុន(Shareholders) បណ្តាបុគ្គលដែលចង់បើកហ៊ុនថ្មីមួយ ចាំបាច់ត្រូវសុំអាជ្ញាប័ណ្ណពីរដ្ឋាភិបាល ពេលវិធាននេះបានសម្រេចហើយ ទើបយើងអាចបង្កើតក្រុមហ៊ុនថ្មីមួយ ដែលមានលក្ខណៈស្របច្បាប់។

២. សមីការគណនេយ្យ

Accounting Equation

ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គភាពសាជីវកម្មមួយ ត្រូវបានតាងដោយទំនាក់ ទំនងរបស់ទ្រព្យសកម្មចំពោះបំណុលនិងមូលធន។

ទ្រព្យសកម្ម(Assets)៖គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្ម ដែលជា កម្មសិទ្ធិអង្គភាពសាជីវកម្ម ដោយគិតតម្លៃជាសាច់ប្រាក់ ដូចជា សាច់ប្រាក់(Cash) សន្លឹក(Inventory) ដី(Land) អាគារ(Building) ។ល។

ទ្រព្យអកម្ម/បំណុល(Liabilities)៖ គឺជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជំពាក់អ្នកខាង ក្រៅ ដូចជា ប័ណ្ណត្រូវសង (Notes payables) គណនីត្រូវសង(Account payables) ទាំងនេះគឺជាបំណុលចំពោះម្ចាស់ឥណទាន។ បណ្តាបំណុលផ្សេងៗទៀតដូចជា បៀវត្សត្រូវសងជូនបុគ្គលិក ពន្ធត្រូវបង់ជូនរដ្ឋជាដើម។

មូលធនម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ(Owner's Equity)៖ គឺជាផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់កម្ម សិទ្ធិនៅក្នុងអង្គភាពសាជីវកម្មមួយ។

មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃធាតុទាំងបី ត្រូវបានភ្ជាប់គ្នាជាទំនាក់ទំនងមួយ ហៅថា សមីការគណនេយ្យ។

$$\begin{array}{lcl} \text{ទ្រព្យសកម្ម} & = & \text{បំណុល} \quad + \quad \text{មូលធនម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ} \\ \text{Asset} & = & \text{Liabilities} \quad + \quad \text{Owner's Equity} \end{array}$$

ឧទាហរណ៍ នៅថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៧ លោក រស្មីបានបើកក្រុមហ៊ុន
ទេសចរណ៍មួយឈ្មោះ រស្មីទេសចរណ៍ ។

ខាងក្រោមនេះគឺជាប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មក្នុងខែមករា៖

1. លោក រស្មីវិនិយោគ \$ 5,000 ដើម្បីបើកក្រុមហ៊ុន
 2. ទិញសម្ភារធុត់ផ្គង់ជាសាច់ប្រាក់ចំនួន \$ 300
 3. ទិញឧបករណ៍ការិយាល័យ ដោយជំពាក់ក្រុមហ៊ុនសង្ហារឹម ចំនួន
\$2,500
 4. ទទួលប្រាក់រកបានក្នុងខែមករាចំនួន \$ 2,000
 5. បង់ថ្លៃឈ្នួលផ្ទះសម្រាប់ខែមករាចំនួន \$ 500
 6. បើកប្រាក់ខែឱ្យបុគ្គលិកធ្វើការក្រៅម៉ោងចំនួន \$ 200
 7. សងប្រាក់ \$1,000 ឱ្យទៅក្រុមហ៊ុនសង្ហារឹម
 8. បន្ទាប់ពីធ្វើសន្និធិនៅដំណាច់ខែ គេបានរកឃើញថា គាត់បានប្រើ
សម្ភារធុត់ផ្គង់អស់តម្លៃ \$ 200
 9. លោក រស្មី ដកប្រាក់ចំនួន \$ 300 សម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន។
- ការណែនាំ៖ ចូររៀបចំប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មខាងលើដោយសង្ខេប

រស្មីទេសចរណ៍									
សង្ខេបប្រតិបត្តិការ									
ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧									
ទ្រព្យសកម្ម				=	បំណុល		+		
ទុនម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ									
បេឡា+ផ្គត់ផ្គង់		+ឧបករណ៍		=	គណនេយ្យទទួល		+ទុនលោករស្មី		
(1)	+\$5,000	+		=	+\$5,000				
(2)	-300	+	\$300	+	\$ 4,700	+	\$ 300	=\$5,000	
(3)	+\$ 2,500				+\$ 2,500				
(4)	\$ 4,700	+	\$ 300	+	\$ 2,500	=	\$ 2,500	+	\$5,000
(5)	+2,000							+	2,000
(6)	\$ 6,700	+	\$ 300	+	\$ 2,500	=	\$ 2,500	+	\$7,000
(7)	-500								-500
(8)	\$ 6,200	+	\$ 300	+	\$ 2,500	=	\$ 2,500	+	\$ 6,500
(9)	-200								-200
(10)	\$6,000	+	\$300	+	\$ 2,500	=	\$ 2,500	+	\$6,300
(11)	-1,000								-1,000
(12)	\$5,000	+	\$300	+	\$ 2,500	=	\$1,500	+	\$6,300
(13)			-200						-200
(14)	\$5,000	+	\$100	+	\$ 2,500	=	\$1,500	+	\$6,100
(15)	-300								-300
(16)	<u>\$ 4,700</u>	+	<u>\$100</u>	+	<u>\$ 2,500</u>	=	<u>\$1,500</u>	+	<u>\$5,800</u>

៣. របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

Financial Statement

ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការសិក្សាគណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុនោះ គឺជាមធ្យោបាយនៃការបញ្ជូននូវរូបភាពពិតនៃការចំណេញ និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុជំនួញឲ្យទៅអ្នកគ្រប់គ្រងនិងអ្នកខាងក្រៅដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍។

ចំណេញសុទ្ធ(Net income)៖ គឺជាភាពលើសនៃថ្លៃលក់ទំទិញ ឬសេវាកម្ម

ពីថ្ងៃទិញរបស់ទំនិញឬសេវាកម្មដែលបានប្រើក្នុងរយៈពេលមួយ។ ផ្ទុយពី
ចំណេញសុទ្ធ គឺខាតសុទ្ធ(Net loss)។

ចំណូល(Revenues)៖ គឺជាថ្លៃលក់ទំនិញឬសេវាកម្មដែលបានប្រើប្រាស់
ក្នុងរយៈពេលមួយ។

ចំណាយ(Expense)៖ គឺជាតម្លៃរបស់ទំនិញឬសេវាកម្មដែលបានប្រើប្រាស់
ក្នុងប្រតិបត្តិការដើម្បីរកប្រាក់ចំណូល។

ការិយៈបរិច្ឆេទ(Accounting period)៖ គឺជារយៈពេលមួយដែលត្រូវធ្វើ
របាយការណ៍លទ្ធផល។

ឆ្នាំសារពើពន្ធ(Fiscal year)៖ គឺជារយៈពេល ១២ ខែ ដែលប្រើដោយ
អង្គភាពពន្ធកម្មវិធី។

គោលការណ៍ទទួលស្គាល់(Realization Principle)៖ អាជីវកម្មគួរកត់ចំណូល
នៅពេលដែលសេវាកម្មបានបំពេញឬទំនិញដែលបានលក់ បានប្រគល់ឱ្យ
អតិថិជនរួចហើយ។

គោលការណ៍ទូទាត់(Matching Principle)៖ គោលការណ៍នេះចង់បញ្ជាក់
ពីទស្សនៈវិស័យនៃការទូទាត់ ថា តើការចំណាយណាមួយត្រូវប្រើសម្រាប់ ផល
ចំណេញណាមួយ។ បើការចំណាយណាមួយផលចាប់ពីការិយបរិច្ឆេទពីរ ឡើងទៅ
គេត្រូវយកចំណាយនោះ ចែកនឹងចំនួនកាលបរិច្ឆេទ ដើម្បីឱ្យបានចំណាយ
ក្នុងមួយការិយបរិច្ឆេទ។

ការដកប្រាក់ដោយកម្មសិទ្ធិករ(Withdrawal by the owner)៖ គឺជាការ
ដកប្រាក់ឬការដកទ្រព្យធនផ្សេងៗ ឬក៏ជាការសងបំណុលផ្សេងៗរបស់ម្ចាស់
កម្មសិទ្ធិ។ ការបណ្តាក់ទុនឬការដកប្រាក់នេះ ជះឥទ្ធិពលតែលើគណនីតារាង
តុល្យការប៉ុណ្ណោះ ហើយគេមិនរាយការណ៍វាក្នុងរបាយការណ៍លទ្ធផលទេ។

៣.១. របាយការណ៍លទ្ធផល

The Income Statement

របាយការណ៍លទ្ធផល គឺជារបាយការណ៍ដែលបង្ហាញអំពីលទ្ធភាព ដែល
ក្រុមហ៊ុនរកប្រាក់ចំណេញបានក្នុងមួយកាលបរិច្ឆេទ។

រស្មីទេសចរណ៍
របាយការណ៍លទ្ធផល
ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧

ចំណូល	\$2,000
ចំណាយ	
ថ្លៃឈ្នួលការិយាល័យ	\$500
ចំណាយបៀវត្សរ៍	\$200
ចំណាយផ្គត់ផ្គង់	\$200
សរុបចំណាយ:	\$900
ចំណេញពិត(Net income)	<u>\$ 1,100</u>

៣.២. តារាងតុល្យការ

Balance Sheet

គោលបំណងរបស់តុល្យការ គឺជាការបង្ហាញពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃអាជីវកម្មនៅកាលបរិច្ឆេទមួយជាក់លាក់។ អាជីវកម្មទាំងអស់ត្រូវគេរៀបចំធ្វើតុល្យការនៅពេលដាច់កាលបរិច្ឆេទ ហើយក្រុមហ៊ុនភាគច្រើនទៀតបានធ្វើតុល្យការនេះម្តងមួយខែ។

តុល្យការ គឺជាបញ្ជីដែលបង្ហាញពីតុល្យភាពរវាងទ្រព្យសកម្ម និងផលបូកនៃទ្រព្យអកម្ម ជាមួយនឹងមូលធនកម្មសិទ្ធិករ(Owner's Equity)។

ទម្រង់ទំាពីរដែលគេប្រើគឺ៖

- ទម្រង់គណនី(Accounting Form)៖ គេចុះទ្រព្យសកម្មនៅខាងឆ្វេង ហើយបំណុលនិងមូលធនកម្មសិទ្ធិករនៅខាងស្តាំ។

- ទម្រង់របាយការណ៍(Report Form)៖ បំណុល និង មូលធនកម្មសិទ្ធិករត្រូវចុះនៅខាងក្រោម។

ឧទាហរណ៍ តារាងតុល្យការណ៍មានទម្រង់គណនី

រស្មីទេសចរណ៍

តារាងតុល្យការ

ថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៧

ទ្រព្យសកម្ម

ទ្រព្យអសកម្ម និងមូលធន

បេឡា(Cash)	\$ 4,700	ទ្រព្យអសកម្ម	
ផ្គត់ផ្គង់(Supply)	\$ 100	គណនីត្រូវបង់(Acc Payable)	\$1,500
ឧបករណ៍(Equipment)	\$ 2,500	មូលធន(Own's Equity)	
		តុល្យការថ្ងៃទី១ខែមករា ២០១០	\$ 5,000
		ចំណេញសុទ្ធ ខែមករា	\$1,100
		ដកប្រាក់(Withdrawal)	<u>300</u>
		ទុនលោករស្មី	<u>\$5,800</u>
សរុប៖	<u>\$7,300</u>	សរុប៖	<u>\$7,300</u>

គួរកត់សម្គាល់ថា តុល្យការត្រូវមានចំណងជើង ៣ ជួរគឺ៖

ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន

ឈ្មោះហិរញ្ញប្បពុំនោល "តារាងតុល្យការ"

កាលបរិច្ឆេទ

លំហាត់

១-ខ្លាមហាសប្បាយ ជាឈ្មោះក្រុមសៀកចល័តមួយរបស់លោក ម៉ុង សាយ។ គណនីនៃអាជីពនៅថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា បានចុះតាមលំដាប់ដូចខាងក្រោមនេះ៖

គណនីត្រូវបង់	\$17,400	បេឡា	\$22,400
គណនីទទួលប្រាក់	\$8,900	បណ្ណត្រូវសង	\$120,000
ឈុតសំលៀកបំពាក់	\$11,280	បណ្ណត្រូវទទួល	\$2,400
តង់	\$42,000	ប្រាក់ខែត្រូវបង់	\$6,500
ទុនលោក ម៉ុង សាយ	?	សត្វ	\$56,040
ទួរថ	\$28,910	ឡាន	\$41,650
ទ្រុង	\$16,420	ឧបករណ៍	\$39,720

ការណែនាំ៖

១-ចូរប្រៀបធៀបតារាងតុល្យការដោយប្រើធាតុទាំងនេះ រួចគណនារកមូលធនថៅកែ។

២-សន្មតថា នៅយប់ថ្ងៃទី ៣០ ក្រោយពេលដែលធ្វើតារាងតុល្យការ តង់មួយដែលមានតំលៃ \$2,000 ត្រូវបានចុះ ហើយតង់នេះគ្មានការធានារាប់រងទេ។

ចូរពន្យល់ថា តើមានអ្វីផ្លាស់ប្តូរក្នុងតារាងតុល្យការ ពីការបង់ខាតនេះ។

២-ក្រុមហ៊ុន រតនា នីហារណា អាហារណា បានចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម នៅថ្ងៃទី ១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១០។ ក្នុងរយៈពេលនោះ ក្រុមហ៊ុនមានអន្តរការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

1. នាង រតនា វិនិយោគចំនួន \$ 900,000 នៅក្នុងអាជីពរបស់នាង ។
2. ខ្ចីប្រាក់ពាណិជ្ជកម្មរបស់នាងចំនួន \$ 450,000 ដោយមានកិច្ចសន្យាគ្មានការប្រាក់។
3. នាងបានទិញទ្រព្យខាងក្រោមជាទឹកប្រាក់៖

ទិញរថយន្តដឹកទំនិញ \$108,000; ទិញឧបករណ៍ការិយាល័យ \$180,000;

ទិញគ្រឿងសង្ហារឹម \$ 225,000។

4. ទិញឧបករណ៍ដោយជំពាក់ ពីក្រុមហ៊ុន Sun Furniture ចំនួន \$135,000 ។
5. សងបំណុលឱ្យក្រុមហ៊ុន Sun Furniture អស់ចំនួន \$ 135,000។

ការណែនាំ៖

ក/កត់ត្រាអន្តរការណ៍ខាងលើ ដោយមានកូលោន បេឡា, រថយន្ត(Truck), ឧបករណ៍(Equipment); សង្ហារឹម(Furniture), គណនីត្រូវសង(Account payable), បណ្ណត្រូវសង(Note payable), និងមូលធន។

ខ/រៀបចំតារាងតុល្យការនៅថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១០

៣-The transactions appearing below are those of the Russel Jacobs Company for the month of April 2005. This was the first month of operation of the business.

Transaction:

- 1.Owner invested capital \$100,000.
- 2.Purchased cleaning equipment on account, \$30,000.
- 3.Earned service revenue on account, \$24,000.
- 4.Collected cash on account, \$8,000.
- 5.Paid wages, \$6,000.
- 6.Paid rent, \$4,000.
- 7.Received bill for advertising for April, \$1,200.
- 8.Paid an account payable, \$30,000.

Required:

- a) Prepare a summary of transactions. Using money columns headed Cash, Accounts receivable, Cleaning equipment, Accounts payable, and Capital.
- b) Prepared an income statement for April 2005.
- c) Prepared a balance sheet as of April 30, 2005.

៤-The following balances are for the Pearl Company. All revenues and expenses are for the month of September 2005. All assets and liabilities are as of September, 30,2005.

The owner's equity balance as of September, 1,2005.

Cash.....	\$ 18,000
Service revenue.....	12,000
Account receivable.....	3,120
Account payable.....	2,160
Cleaning equipment.....	14,400
Office equipment.....	3,600
Gas and oil expense.....	360

Wages expense.....	5,760
Pearl, Capital, September 1, 2005.....	30,288
Truck.....	7,200
Notes payable.....	9,600
Rent expense.....	720
Miscellaneous expense.....	48

Required:

- Prepared an income statement for the month ended September 30, 2005.
- Prepared a balance sheet as of September 30, 2005. You will need to calculate the September 30, 2005, Balance in the owner's capital account.

៥- The balance sheet of SnowGEM Trucker Company as of April 30, 2005, was as follow:

SnowGEM TRUCKER COMPANY	
Balance sheet	
April 30, 2005	
Assets	
Cash.....	\$ 28,000
Account receivable.....	80,000
Land.....	300,000
Total asset.....	<u>\$408,000</u>
Liabilities and Owner's Equity	
Liabilities	
Account payable.....	\$72,000
Owner's Equity	
Mriane Mills, Capital.....	\$336,000
Total Liabilities and Owner's Equity.....	<u>\$408,000</u>

Summarized the transaction for the month of May were as follow:

Transaction:

- The owner invested additional \$100,000 cash in business.
- Collected \$60,000 on account receivable.
- Paid \$52,000 on account payable.
- Sold land costing \$ 100,000 for 100,000.

5. Decorating services were rendered to a major department store on account, \$190,000
6. Paid payroll for the month, \$ 110,000.
7. The owner withdrew \$ 12,000.

Required:

- a. Prepared a summary of transactions. Using column heading for items appearing in the above balance sheet. Enter the balance sheet in the April 30, 2005, Balance sheet as beginning balance in the summary of transactions.
- b. Prepared an income statement for the month of May 30, 2005.
- c. Prepared balance sheet as of May 30, 2005.

៦-Below are the account balance of 31, 2005, Mr. Dara, owner of a movie theatre.

Account payable	\$11,400	
Admission income	34,200	
Capital, January 1, 2005		16,000
Cash	7,000	
Drawing	5,400	
Equipment	18,000	
Film rental expense	6,000	
Miscellaneous expense		4,000
Notes payable	1,000	
Rent expense	10,000	
Salaries expense	7,000	
Supplies	4,200	

Prepare:

- a) An income statement.
- b) A statement of owner's equity.
- c) A balance sheet.

ជំពូកទី ២

ការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការធុរកិច្ច

Recording Business Transaction

១. គណនីស្ងៀមកៅដៃ

Ledger Account

ទម្រង់នៃការកត់ត្រា ដែលប្រើសម្រាប់កត់ត្រានូវការកើនឡើងឬការថយនៃ
ធាតុនីមួយៗរបស់តារាងតុល្យការមានឈ្មោះថា គណនី (Account or Ledger
Account)។ ក្រុមទាំងមូលនៃគណនីមានឈ្មោះថា សៀវភៅធំ (Ledger Account)។

សៀវភៅធំ តំណាងឱ្យសៀវភៅកំណត់ហេតុជាផ្លូវការ សម្រាប់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយ ដែលការកត់ត្រាគណនីឥណទាននិងឥណទានត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយសមតុល្យសាកល្បង។ សៀវភៅនេះផ្តល់កំណត់ត្រាពេញលេញនៃប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនៅលើជីវិតរបស់ក្រុមហ៊ុន។ សៀវភៅនេះកត់ត្រាព័ត៌មានគណនីដែលត្រូវការ ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងរួមបញ្ចូលគណនីសម្រាប់ទ្រព្យសកម្ម បំណុល មូលធនម្ចាស់ក្នុងសិទ្ធិ ចំណូល និងចំណាយ។

၁.၁. ကာဗြီဩဇာလုံခြုံရေး

The Use of Ledger

គណនីមានសមាសសជាតិបីគឺ

១. ចំណងជើងឬឈ្មោះគណនី(Title)
២. ឥណពន្ធ(Debit) គឺជាតុដែលចុះខាងឆ្វេង
៣. ឥណទាន(Credit) គឺជាតុដែលចុះខាងស្តាំ

Dr Cash Cr

 (คณบดี T)

១.២. ការកំណត់សមតុល្យរបស់គណនី

Determining the Balance of an Account

ចំនួនដែលចុះខាងឆ្វេងមានឈ្មោះថា ឥណពន្ធឬកំណត់ចូលឥណពន្ធ ។
 រីឯចំនួនដែលចុះខាងស្តាំវិញឈ្មោះថា ឥណទានឬកំណត់ចូលឥណទាន ។
 ដំណើរការនៃការកត់ខាងឥណពន្ធមានឈ្មោះថា បញ្ចូលឥណពន្ធ ហើយការកត់
 ត្រាចូលខាងឥណទានមានឈ្មោះថា បញ្ចូលឥណទាន ។

Account Normally
Having a **Debit Balance**

Account Normally
Having a **Credit Balance**

**Assets Liabilities
Expense
Owner's Drawing**

**Owner's Equity
Revenue**

បើខាងឥណពន្ធច្រើនជាងឥណទាន គេថាវាមានសមតុល្យឥណាយិក
 (Debit Balance) ។

បើខាងឥណទានច្រើនជាងឥណពន្ធ គេថាវាមានសមតុល្យឥណទាយី
 (Credit Balance) ។

ជាទូទៅ

- ទ្រព្យសកម្ម(Asset) មានសមតុល្យណាយិក។
- បំណុលនិងមូលធនម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ(Liabilities and Owner's Equity)
 មានសមតុល្យទាយី។

១.៣. ការសង្ខេបវិធានឥណទាននិងឥណពន្ធ

Rules of Debit and Credit Summary

Assets = Liabilities + Owner's Equity
Debits = Credits

- គណនីទ្រព្យសម្បត្តិកើនឡើង ត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណពន្ធ ហើយថយចុះត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណទាន។
- គណនីបំណុលថយចុះត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណពន្ធ ហើយកើនឡើងត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណទាន។
- គណនីមូលធនម្ចាស់កម្មសិទ្ធិថយចុះត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណពន្ធ ហើយកើនឡើងត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណទាន។
- គណនីចំណូលថយចុះត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណពន្ធ ហើយកើនឡើងត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណទាន។
- គណនីចំណាយកើនឡើងត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណពន្ធ ហើយកើនឡើង ត្រូវបានកត់ត្រាខាង ឥណទាន។

វិធានឥណពន្ធនិងឥណទាន(Rule of Debit and Credit)

$$\begin{aligned} \text{Assets} &= \text{Liabilities} + \text{Owner's Equity} \\ \text{Debits} &= \text{Credits} \end{aligned}$$

$$\text{Assets Accounts} = \text{Liability Accounts} + \text{Owner's Equity}$$

Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
+	-	-	+	-	+
Debit for increase	Credit for decrease	Debit for decrease	Credit for increase	Debit for decrease	Credit for increase

Debits		Credits		Expense Account and Owner's Drawing Account		Revenue Account	
				Debit	Credit	Debit	Credit
1. Increase Assets		1. decrease Assets					
2. Decrease Liabilities		2. Increase Liabilities					
3. Decrease Owner's equity		3. Increase Owner's equity					
4. Decrease Revenue		4. Increase Revenue					
5. Increase Expense		5. Decrease Expense					
				+	-	-	+
				Debit for increase	Credit for decrease	Debit for decrease	Credit for increase

១.៤. សមតុល្យ

Balance

សមតុល្យ គឺជាតម្លៃទឹកប្រាក់ដែលមានសម្រាប់គណនីនីមួយៗ។ សមតុល្យរបស់គណនីនីមួយៗ ស្មើនឹងផលដករវាងទឹកប្រាក់សរុបខាងឥណទានជាមួយនឹងទឹកប្រាក់សរុបខាងឥណពន្ធ។

$$\text{Balance} = \text{Total Debits} - \text{Total Credits}$$

សមតុល្យរបស់គណនីអាចកើតឡើងមានបីករណីដូចខាងក្រោម

1. If : Total debits > Total credits \Rightarrow Debit Balance = Total debits – Total credits
2. If : Total debits = Total credits \Rightarrow Balance = Total debits – Total credits = 0
3. If : Total debits < Total credits \Rightarrow Credit Balance = Total credits – Total debits

២. ទិន្ននុប្បវត្តិទូទៅ

General Journal

ទិន្ននុប្បវត្តិទូទៅ គឺជាតារាងដែលគេប្រើសម្រាប់កត់ត្រា គ្រប់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់។ ទិន្ននុប្បវត្តិទូទៅមាន ៥ ក្បួនលោក (Column) ដូចខាងក្រោម៖

- 1) ក្បួនលោកកាលបរិច្ឆេទ (Date Column)
- 2) ក្បួនលោកឈ្មោះគណនីនិងសេចក្តីពន្យល់ (Account Title and Explanation Column)
- 3) ក្បួនលោកយោងឬទំព័រសៀវភៅ (Posting reference Column or Ledger page Column)
- 4) ក្បួនលោកឥណពន្ធ (Debit Column)
- 5) ក្បួនលោកឥណទាន (Credit Column)

ការសង្ខេបនូវមុខងារនិងគុណសម្បត្តិក្នុងការប្រើប្រាស់ទិន្ននុប្បវត្តិទូទៅ

1. កត់ត្រាប្រតិបត្តិការនីមួយៗតាមលំដាប់លំដោយ។
2. បង្ហាញនូវការវិភាគប្រតិបត្តិការនីមួយៗ តាមរយៈផ្នែកឥណពន្ធ និងឥណទាន។

3. បន្ថែមនូវការពន្យល់អំពីប្រតិបត្តិការនីមួយៗនូវពេលចាំបាច់។
4. រក្សាទុកជាព័ត៌មាន(ឯកសារ)សម្រាប់អនាគត។
5. ជួយកាត់បន្ថយនូវការលំបាកក្នុងការពន្យល់គណនី។
6. ធ្វើឲ្យការកត់ត្រាចូលសៀវភៅមានលក្ខណៈងាយស្រួលនិងទាន់ពេល
7. ជួយធ្វើឲ្យសៀវភៅមានតុល្យភាព។
8. ជាជំនួយក្នុងការតាមដានកំហុសនានា។

GENERAL JOURNAL														PAGE 1			
Date		Account Title and Explanation	P.R	Debit						Credit							
2007	Jan	1	Cash	100	1	0	0	0	0								
			Sandra Jerk capital	300							1	0	0	0	0		
			The owner invested \$10,000 cash in business.														
		5	Cash	100		5	0	0	0								
			Note payable	201							5	0	0	0			
			Borrowed \$5 000 from the bank on note														

GENERAL LEDGER

Cash

Account No. 100

Date		Explanation	P.R	Debit						Credit						Balance					
2007	Jan	1	Owner investment	G1	1	0	0	0	0							1	0	0	0	0	Dr
		5	Bank loan	G1		5	0	0	0							1	5	0	0	0	Dr

Note Payable-Bank

Account No. 201

Date		Explanation	P.R	Debit						Credit						Balance					
2007	Jan	5	Borrowed Cash	G1							5	0	0	0			5	0	0	0	Cr

Sandra Jenks, Capital

Account No. 300

Date		Explanation	P.R	Debit						Credit						Balance						
2007	Jan	1	Cash from owner	G1							1	0	0	0	0		1	0	0	0	0	Cr

៣. តារាងតុល្យការសាកល្បង

The Trial Balance

តារាងតុល្យការសាកល្បង គឺជាតារាងមួយរៀបចំនៅចុងកាលបរិច្ឆេទ
នីមួយៗ ដោយយកសមតុល្យរបស់គណនីមករៀបជា ២ ក្បួន គឺ Debit
Balance និង Credit Balance ។

រស្មីទេសចរណ៍		
តារាងតុល្យការសាកល្បង		
ថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០		
	Debit	Credit
Cash	\$ 4, 700	
Supplies	100	
Equipment	2,500	
Accounts Payable		\$1,500
Rasmey, Capital		5,000
Drawing	300	
Fees income		2,000
Rent Expense	500	
Salaries Expense	200	
Supplies Expense	200	
	<u>\$ 8,500</u>	<u>\$ 8,500</u>

លំហាត់ទី១ដំណោះស្រាយ

លោក សម្បត្តិ បានបើកក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនមួយឈ្មោះថា Royal Dry Port នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៧ ។

អន្តរការណ៍នៅក្នុងខែតុលាមានដូចខាងក្រោម៖

- តុលា ១ លោក សម្បត្តិ វិនិយោគចំនួន \$ 50,000 ជាសាច់ប្រាក់ក្នុងអាជីវកម្មរបស់គាត់ ។
- ២ ទិញរថយន្តដឹកទំនិញជាសាច់ប្រាក់ចំនួន \$40,000 ។
- ៣ បង់ទៅលើធានារ៉ាប់រងអស់ទឹកប្រាក់ \$2,400 ។
- ៤ បង់ទៅលើការជួលអគារអស់ទឹកប្រាក់ \$1,200 ។
- ៥ ទិញសម្ភារៈការិយាល័យដោយជំពាក់អស់ទឹកប្រាក់ \$1,400 ។
- ១២ ក្រុមហ៊ុនទទួលទឹកប្រាក់ជាមុនដោយមិនទាន់ផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនដល់អតិថិជន \$4,500 ។
- ១៥ ទទួលចំនូលពីការផ្តល់សេវាជាទឹកប្រាក់ចំនួន \$5,500 ។
- ១៧ សងបំណុលដែលជំពាក់ការទិញសម្ភារៈ កាលពីថ្ងៃទី ០៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៧ ចំនួន \$1,400 ។
- ១៨ ផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនដល់អតិថិជន ដោយមិនទាន់ទទួលសាច់ប្រាក់ចំនួន \$5,700 ។
- ២០ ចំណាយទៅលើការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មដោយជំពាក់ចំនួន \$50 ។
- ២៤ ទទួលប្រាក់ចំនួន \$500 ដែលអតិថិជនសងបំណុល ។
- ២៨ ចំណាយលើប្រាក់ខែបុគ្គលិកចំនួន \$3,600 ។
- ២៩ ចំណាយផ្សេងៗអស់ \$150 ។
- ៣០ ចំណាយទៅលើ Gas and Oil ចំនួន \$680 មិនទាន់បង់ប្រាក់ ។
- ៣១ លោក សម្បត្តិបានដកប្រាក់ចំនួន \$3,000 ។

ការណែនាំ៖

ក/ចុះអន្តរការណ៍ខាងលើក្នុងទិន្នន័យប្រតិទិន្យទៅ ។

ខ/ស្រង់ដាក់ក្នុងសៀវភៅធ្មៃ

គ/រៀបចំតារាងតុល្យភាពសាកល្បងនៅថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៧ ។

ចំណោះស្រាយ

ក/ចុះអន្តរការណ៍ខាងលើក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិទូទៅ:

ទិន្នន័យប្រវត្តិទូទៅ					ទំព័រទី ១
កាលបរិច្ឆេទ		ឈ្មោះគណនី និងពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
តុលា	១	បេឡា	100	\$50,000	
		មូលធន លោកសម្បត្តិ	300		\$50,000
		(វិនិយោគជាសាច់ប្រាក់ដោយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ)			
	២	រថយន្តដឹកទំនិញ	150	40,000	
		បេឡា	100		40,000
		(ទិញរថយន្តដឹកទំនិញជាសាច់ប្រាក់)			
	៣	ធានារ៉ាប់រងបង់មុន	108	2,400	
		បេឡា	100		2,400
		(ចំណាយសម្រាប់ធានារ៉ាប់រង)			
	៤	ថ្លៃឈ្នួលបង់មុន	112	1,200	
		បេឡា	100		1,200
		(ចំណាយសម្រាប់ថ្លៃឈ្នួល)			
	៥	ផ្គត់ផ្គង់	107	1,400	
		គណនីត្រូវបង់	100		1,400
		(ទិញផ្គត់ផ្គង់ដោយជំពាក់)			
	១២	បេឡា	100	4,500	
		ចំណូលមិនទាន់សម្រេច	100		4,500
		(ទទួលបានចំណូលមុន)			
	១៥	បេឡា	100	5,000	
		ចំណូលសេវាកម្ម	400		5,000
		(ទទួលបានចំណូលពីសេវាកម្ម)			
	១៧	គណនីត្រូវបង់	200	1,400	
		បេឡា	100		1,400
		(សងបំណុលដែលជំពាក់កាលពីថ្ងៃទី ០៧)			

ទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំ					ទំព័រ ២
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះគណនី និងពន្យល់	យោង	ឥណទាន	ឥណទាន	
១៨	គណនីទទួល	103	5,700		
	ចំណូលសេវាកម្ម	400		5,700	
	(ចំណូលសេវាកម្ម ប៉ុន្តែមិនទាន់ទទួលបានប្រាក់)				
២០	ចំណាយផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម	505	50		
	គណនីត្រូវបង់	200		50	
	(ចំណាយផ្សាយពាណិជ្ជកម្មដោយជំពាក់)				
២៤	បេឡា	100	500		
	គណនីទទួល	103		500	
	(អតិថិជនសងបំណុល គណនីទទួល)				
២៨	ចំណាយប្រាក់បៀវត្ស	507	3,600		
	បេឡា	100		3,600	
	(ចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សបុគ្គលិក)				
២៩	ចំណាយផ្សេងៗ	511	150		
	បេឡា	100		150	
	(ចំណាយផ្សេងៗ)				
៣០	ចំណាយ Gas and Oil	506	680		
	គណនីទទួល	200		680	
	(ចំណាយសំរាប់ Gas and Oil)				
៣១	ភាគលាភ(Dividend)	320	3,000		
	បេឡា	100		3,000	
	(ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដកប្រាក់)				

ខ/ស្រង់ដាក់សៀវភៅធំ

បេឡា		លេខកូដគណនី ១០០				
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	១	ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិវិនិយោគ	J1	\$50,000	-	\$50,000
	២	ទិញរថយន្តដឹកទំនិញ	J1	-	\$40,000	\$10,000
	៣	ចំណាយធានារ៉ាប់រង	J1	-	2,400	7,600
	៤	ចំណាយថ្លៃឈ្នួល	J1	-	1,200	6,400
	១២	ចំណូលមិនទាន់សម្រេច	J1	4,500	-	10,900
	១៥	ចំណូលរំកិល	J1	5,000	-	15,900
	១៧	សងបំណុល	J1	-	1,400	14,500
	២៤	ប្រមូលចំណូលពីអតិថិជន	J2	500	-	15,000
	២៨	ចំណាយប្រាក់បៀវត្ស	J2	-	3,600	11,400
	២៩	ចំណាយផ្សេងៗ	J2	-	150	11,250
	៣១	ភាគលាភ	J2	-	3,000	8,250

មូលធន		លេខកូដគណនី ៣០០				
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	១		J1		\$50,000	\$50,000

រថយន្តដឹកទំនិញ		លេខកូដគណនី ១៥០				
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	២		J1	40,000		40,000

ធានារ៉ាប់រងបង់មុន		លេខកូដគណនី ១០៨				
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	៣		J1	2,400		2,400

ថ្លៃឈ្នួលបង់មុន		លេខកូដគណនី ១១២				
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	៤		J1	1,200		1,200

ផ្គត់ផ្គង់			លេខកូដគណនី ១០៧			
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	៩		J1	1,400		1,400

គណនីត្រូវបង់			លេខកូដគណនី ២០០			
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	៩	ទិញសម្ភារៈដោយជំពាក់	J1			1,400
	១៧		J1	1,400		0
	២០	ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មដោយជំពាក់	J2		50	50
	៣០		J2		680	730

ចំណូលមិនទាន់សម្រេច			លេខកូដគណនី ២១០			
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	១២		J1		4,500	4,500

ចំណូលសេវាកម្ម			លេខកូដគណនី ៤០០			
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	១៥		J1		\$5,000	\$5,000
	១៨		J2		5,700	5,700

គណនីទទួល			លេខកូដគណនី ១០៣			
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	១៨		J2	5,700		5,700
	២៤		J2		500	5,200

ចំណាយផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម			លេខកូដគណនី ៥០៥			
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន	សមតុល្យ
តុលា	២០		J2	50		50

ចំណាយប្រាក់បៀវត្ស				លេខកូដគណនី ៥០៧	
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
តុលា	២៨		J2	3,600	សមតុល្យ
					3,600

ចំណាយផ្សេងៗ				លេខកូដគណនី ៥១១	
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
តុលា	២៩		J2	150	សមតុល្យ
					150

ចំណាយ Gas and Oil				លេខកូដគណនី ៥០៦	
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
តុលា	៣០		J2	680	សមតុល្យ
					680

ភាគលាភ				លេខកូដគណនី ៣២០	
កាលបរិច្ឆេទ		ពន្យល់	យោង	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
តុលា	៣១		J2	3,000	សមតុល្យ
					3,000

គ/តារាងតុល្យការសាកល្បង

ROYAL DRY PORT**តារាងតុល្យការសាកល្បង****ថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧**

	ឥណពន្ធ	ឥណទាន
បេឡា.....	\$8,250	
គណនីទទួល.....	5,200	
ផ្គត់ផ្គង់	1,400	
ធានារ៉ាប់រងបង់មុន.....	2,400	
ថ្លៃឈ្នួលបង់មុន.....	1,200	
រថយន្តដឹកទំនិញ.....	40,000	
គណនីត្រូវបង់		\$730
ចំណូលមិនទាន់សម្រេច.....		4,500
មូលធន.....		50,000
ភាគលាភ.....	3,000	
ចំណូលសេវាកម្ម.....		10,700
ចំណាត់ផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម.....	50	
ចំណាយ Gas and Oil.....	680	
ចំណាយប្រាក់បៀវត្ស.....	3,600	
ចំណាយផ្សេងៗ.....	150	
	<u>\$65,930</u>	<u>\$65,930</u>

Exercise2

Ratanak Miniature Golf and Driving Range was opened on March 1, 2017 by Mr. Ratanak. The following selected events and transactions occurred during the March:

- Mar 1. Invested \$ 45,000 cash in business.
- 3. Purchased Dara's Golf Land for \$ 38,000 cash. The price consists of land \$ 23,000, building \$9,000, and equipment \$6,000.(Make one compound entry).
- 5. Advertised the opening of the driving range and miniature golf course, paying advertising expense of \$1,600.
- 6. Paid \$1,480 cash for one year insurance policy.
- 10. Purchased golf club and other equipment for \$1,160 from Bayon Company payable in 30 days.
- 18. Received \$800 in cash for golf fees earned.
- 19. Sold 100 coupon books for \$15 each. Each book contains 10 coupons that enable the holder to one round of miniature golf or to hit one bucket of golf balls.
- 25. Withdrew \$500 cash for personal used.
- 30. Paid salaries of \$600.
- 30. Paid Bayon Company in full.
- 31. Received \$500 cash for fees earned.

Instruction:

Journalize the March transactions.

Solution

Journalize the March transactions.

General Journal				Page 2
Date	Account title and Explanation	Ref.	Debit	Credit
2017				
Mar. 1	Cash Rathanak, Capital (Owner's investment of cash in business)	100 300	45,000	45,000
3	Land Building Equipment Cash (Owner purchased Dara's Golf Land)	101 102 103 100	23,000 9,000 6,000	38,000
5	Advertising Expense Cash (Paid for advertising)	610 100	1,600	1,600
6	Prepaid Insurance Cash (Prepaid for one-year insurance)	120 100	1,480	1,480
10	Equipment Cash (Purchased equipment on account)	130 100	1,600	1,600
18	Cash Golf Revenue (Received cash for services provided)	100 400	800	800
19	Cash Unearned Revenue (Received cash for coupon book sold)	100	1,500	1,500
25	Rathanak, Drawing Cash (Withdrew cash for personal use)	410 302 100	500	500
30	Salaries expense Cash (Paid salaries expense)	605 100	600	600
30	Account Payable Cash (Paid creditor on account)	201 100	1,600	1,600
31	Cash Golf Revenue (Received cash for services provided)	100 410	500	500

Exercise3

Rasmeay and his friends opened RASMEY Co, Ltd on June 1, 2017. During of the first month of operations the following transaction occurred:

- Jun. 1 Stockholder invested \$20,000 cash in the business.
- 2 Paid \$1,000 cash for building rent for the month of June.
- 3 Purchased office equipment for \$25,000 paying \$10,000 in cash and signing a \$15,000 six-month 12% note payable.
- 4 Paid \$1,200 for one year accident insurance policy.
- 10 Received bill from Daily service for advertising \$200.
- 25 Declared and paid a cash dividend to stockholders \$700.
- 30 Determined that cash receipts for operation fees for the month were \$6,200.

Instructions:

- (a) Journalize the June transactions.
- (b) Open ledger account and post the June transactions.
- (c) Prepared a trial balance at June 30, 2007.

Solution

- (a) Journalize the June transactions.

General Journal				Page 1
Date	Account title and Explanation	Ref.	Debit	Credit
2017 Jun. 1	Cash Rasmeay and his friends, Capital (Owner's investment of cash in business)	100 300	20,00	20,000
2	Rent Expense Cash (Paid Jan. rent)	600 100	1,000	1,000
3	Office Equipment Cash Note payable (Purchase office equipment for cash and 6 months 12% note payable)	130 100 200	25,000	10,000 15,000
4	Prepaid Insurance Cash	120 100	1,200	1,200

	(Paid one year insurance policy)			
10	Advertising Expense	610	200	
	Account payable	201		200
	(Received bill for advertising)			
25	Dividend	410	700	
	Cash	100		
	(A cash dividend to stockholders)			700
30	Cash	100	6,200	
	Service Revenue	400		6,200
	(Received cash for service provided)			

(b) Open ledger account and post the June transactions.

Cash				Account No.100	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007					
Jun. 1		J1	20,000		20,000
2		J1		1,000	19,000
3		J1		10,000	9,000
4		J1		1,200	7,800
25		J1		7,00	7,100
30		J1	6,200		13,300

Prepaid Insurance				Account No.120	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007					
Jun. 4		J1	1,200		1,200

Office Equipment				Account No.130	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007					
Jun. 3		J1	25,000		25,000

Note Payable				Account No.200	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007					
Jun. 3		J1		15,000	15,000

Account Payable				Account No.201	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007					
Jun. 10		J1		200	200

Rasmev and his friends, capital				Account No.300	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007					
Jun. 1		J1		20,000	20,000

Dividend				Account No.502	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007 Jun. 25		J1	700		700

Service Revenue				Account No.400	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007 Jun. 30		J1		6,200	6,200

Advertising Expense				Account No.610	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007 Jun. 10		J1	200		200

Rent Expense				Account No.600	
Date	Explanation	Ref.	Debit	Credit	Balance
2007 Jun. 2		J1	1,000		1,000

(c) Prepared a trial balance at June 30, 2017.

RASMEY Co, Ltd.

Trial Balance
June 30, 2007

	Debit	Credit
Cash	\$13,300	
Prepaid insurance	1,200	
Office Equipment	25,000	
Note Payable		\$15,000
Account Payable		200
Rasmey, capital		20,000
Dividend	700	
Service Revenue		6,200
Advertising Expense	200	
Rent Expense	1,000	
	<u>\$41,400</u>	<u>\$41,400</u>

លំហាត់

១. ខាងក្រោមនេះ គឺជាតារាងតុល្យភាពសាកល្បងរបស់ក្រុមហ៊ុន ដាក់ នីហរណា អាហរណា ខូ អិល ជី ឌី។ គណនីនីមួយៗត្រូវបានគេចុះមិនត្រឹមត្រូវ ហេតុដូច្នេះ បណ្តាលឱ្យវាគ្មានតុល្យភាព។

ចូររៀបចំតារាងតុល្យភាពឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ដាក់ នីហរណាអាហរណា ខូ អិល ជី ឌី

តារាងតុល្យភាព

ថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០

	Debit	Credit
បេឡា	\$ 26,000	
គណនីទទួល	14,000	
ផ្គត់ផ្គង់		\$ 6,000
ឧបករណ៍	12,000	
គណនីត្រូវបង់	14,000	
ទុនលោលដាក់	30,000	
លោលដាក់ដកប្រាក់	4,000	
ចំណូល		38,000
ចំណាយថ្លៃជួល	6,000	
ចំណាយផ្គត់ផ្គង់	2,000	
ចំណាយប្រាក់បៀវត្ស		12,000
	<u>\$ 104,000</u>	<u>\$ 60,000</u>

២. នាង រតនា គឺជាម្ចាស់ហាងថតរូបមួយ។ អន្តរការណ៍មួយចំនួននៅខែ សីហា មានដូចខាងក្រោម៖

១) នៅថ្ងៃទី ២ ខែសីហា គេបានប្រមូលប្រាក់ \$700 ពីគណនី ទទួលប្រាក់។

២) នៅថ្ងៃទី ៧ ខែសីហា គេទិញឧបករណ៍ការិយាល័យ ដែលមានតម្លៃ

\$ 2,175 ដោយសងប្រាក់ \$ 500 ហើយដាក់បំណុលនៅសល់ជាគណនីត្រូវបង់ ក្នុងអំឡុង ៣០ ថ្ងៃនៅក្រុមហ៊ុន Kodak ។

៣) នៅថ្ងៃទី ៧ ខែសីហា បានបញ្ជូនឧបករណ៍ដែលមានដំណើរ ការមិនត្រឹមត្រូវ ដែលគិតជាទឹកប្រាក់មានចំនួន \$200 ឱ្យក្រុមហ៊ុន Kodak វិញ។ ការសងនេះបន្ថយបំណុលដែលជំពាក់ក្រុមហ៊ុន Kodak វិញចំនួន \$200។

៤) នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែសីហា រតនាបានបណ្តាក់ទុនបន្ថែមចំនួន \$ 2,500 ក្នុងគណនីរបស់ក្រុមហ៊ុន។

៥) នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែសីហា បានសងបំណុល \$ \$ 1,475 ដែលនៅសល់ ទៅក្រុមហ៊ុន Kodak។

ចូរធ្វើវិភាគអន្តរការណ៍នីមួយៗ រួចចុះអន្តរការណ៍ទាំងនេះក្នុងទិន្ននុប្បវត្តិ។
៣-លោក រតនៈ បានបង្កើតក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនមួយ ដែលមានឈ្មោះថា ក្រុមហ៊ុនផែស្វ័តរតនៈ។ អន្តរការណ៍សម្រាប់ខែមិនា ឆ្នាំ ២០១០ មានដូចតទៅ៖

១ មិនា ម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគចំនួន \$ 70,000

១ មិនា ក្រុមហ៊ុនទិញរថយន្តជាសាច់ប្រាក់ចំនួន \$ 50,000

១ មិនា បង់ទៅលើធានារ៉ាប់រងអស់ទឹកប្រាក់ \$ 3,400

៤ មិនា បង់ទៅលើការជួលអាគារអស់ទឹកប្រាក់ \$ ២,២០០

៧ មិនា ទិញសំភារៈការិយាល័យដោយជំពាក់អស់ទឹកប្រាក់ \$ 2,200

១៥ មិនា ក្រុមហ៊ុនទទួលទឹកប្រាក់ជាមុន ដោយមិនទាន់ផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូន ដល់អតិថិជន \$ 5,500

១៧ មិនា ទទួលចំណូលពីការផ្តល់សេវាជាទឹកប្រាក់ចំនួន \$6,000

១៩ មិនា សងបំណុលដែលជំពាក់ពីការទិញសមភារ កាលពី ថ្ងៃទី ៧ ខែ មិនា ចំនួន \$2,400

២០ មិនា ផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនដល់អតិថិជន ដោយមិនទាន់ទទួលបាន សាច់ ប្រាក់ចំនួន \$5,700

២២ មិនា ចំណាយទៅលើការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មអស់សាច់ប្រាក់ចំនួន \$ 50 មិនទាន់បង់

២៦ មិនា ទទួលប្រាក់ចំនួន \$ 600 ដែលអតិថិជនសងបំណុល

២៨ មិនា ចំណាយលើប្រាក់ខែបុគ្គលិក \$ 4,600

២៩ មិនា ចំណាយផ្សេងៗអស់ \$250

៣០ មិនា ចំណាយលើហ្គាស និងប្រេងម៉ាស៊ីន/នេចំនួន \$ 700

៣១ មិនា លោក រតន ដកប្រាក់ចំនួន \$3,500

ការណែនាំ៖

ក-ចុះក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិអន្តរការណ៍ខែមិនា

ខ-ស្រង់ដាក់ក្នុងសៀវភៅធំ

គ-ចូរធ្វើតារាងតុល្យភាពសាកល្បង

៤-លោក វិទ្ធ រស្មី បានបើកក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យសាធារណៈមួយដែលមានឈ្មោះថា សេវាគណនេយ្យរស្មី។ អន្តរការណ៍ក្នុងខែកញ្ញាមានដូចខាងក្រោម៖

១ កញ្ញា លោក រស្មី បានបើកគណនីមូលប្បទានប័ត្រមួយនៅធនាគារ ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនរបស់គាត់គឺ វិទ្ធ រស្មី ស៊ីភីអេ ដោយបានដាក់ប្រាក់ក្នុងគណនីនេះចំនួន \$ 33,000 ដែលគាត់បានសន្សំជាយូរមកហើយ។

១០ កញ្ញា ទិញអាគារតូចមួយសម្រាប់ការិយាល័យ ដែលស្ថិតក្នុងដីឡូត៍ដំបូងមួយដោយមានតម្លៃ \$49,000 ជាថ្លៃដី ហើយ \$47,000 ជាថ្លៃអាគារ។ គាត់បានសងប្រាក់ចំនួន \$19,240 ហើយបានចេញ ប័ណ្ណត្រូវបង់ចំពោះទឹក ប្រាក់ដែលនៅសល់។

១០ កញ្ញា ទិញកុំព្យូទ័រជាប្រាក់ដែលមានតម្លៃ \$5,680។

១៤ កញ្ញា ទិញសង្ហារឹម ទូរស័ព្ទ និងម៉ាស៊ីនហូតូកូពី ដែលមានតម្លៃសរុប \$4,960 ពីក្រុមហ៊ុន KSR GROUP គាត់បានបង់ប្រាក់ចំនួន \$820 ហើយសមតុល្យ ដែលនៅសល់គាត់បង់ប៊ីវីគ្លគឺ ថ្ងៃទី ២៨ កញ្ញា ២៨ តុលា និង ២៨

វិច្ឆិការ។ ការទិញនេះគឺគណនីចំហ ហើយមិនត្រូវការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យាទេ។

១៨ កញ្ញា អេក្រង់កុំព្យូទ័រដែលមានតម្លៃ \$140 ដែលបានទិញកាលពីថ្ងៃទី ១១ កញ្ញា នោះខូចត្រូវ បញ្ជូនទៅសង់អ្នកលក់វិញ។ អកលក់ព្រមទទួលហើយសន្យានឹងសងប្រាក់វិញក្នុងកំឡុង ៥ ថ្ងៃ។

២៧ កញ្ញា បង់ប្រាក់ឱ្យក្រុមហ៊ុន KSR Group ចំនួន \$1,080 ចំពោះវគ្គទី១។

៣០ កញ្ញា បានទទួលប្រាក់ \$140ពីក្រុមហ៊ុនកុំព្យូទ័រ ពីការសងអេក្រង់កុំព្យូទ័រខូចឱ្យវិញ។

ការណែនាំ

ក/ចុះទិន្នន័យប្រតិបត្តិដើម្បីកត់ត្រាអន្តរការណ៍ទាំងនេះ។

ខ/ស្រង់ដំណាក់ក្នុងសៀវភៅធំ។

គ/រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បង។

៥. The TENNIS COURT, owned by Sok Dara. The company's trial balance is presented below:

TENNIS COURT
Trial Balance
May, 31, 2007

Account No	Account title	Debit	Credit
100	Cash	\$ 64,944	
101	Account Receivable	65,400	
121	Land	24,000	
210	Account Payable		\$ 15,000
220	Note Payable		12,000
310	Dara, Capital		85,440
320	Dara, Drawing	13,200	
400	Tennis Lesson Revenue		162,000
510	Tennis Professionals Salaries Expense	39,600	
520	Advertising Expense	16,800	
530	Lesson Supplies Expense	1,800	
540	Equipment Repairs Expense	1,200	
550	Office Salaries Expense	13,200	
560	Building Rent Expense	26,400	
570	Utilities Expense	1,680	
580	Entertainment Expense	696	

590	Equipment Rent Expense	5,280	
600	Miscellaneous Expense	<u>2410</u>	
		\$ <u>274,440</u>	\$ <u>274,440</u>

Transactions:

- June 1 Paid building rent for June, \$ 2,400.
 2 Paid an account payable, \$ 4,580.
 5 Purchase a small tract of land for cash, \$ 1,800.
 7 Gave tennis lesson to members of large organization on account, \$ 2,600.
 10 Paid the note payable, \$ 12,000.
 13 Receive cash from a customer on account, \$ 2,800.
 19 Receive a bill for equipment repairs, \$ 180.
 24 Paid the June telephone bill, \$ 66 and June electric bill, \$ 78.
 28 Receive a bill for June advertising, \$ 1,320.
 30 Gave tennis lesson to members of tennis club for cash, \$ 3,600.
 30 Paid office Salaries, \$1,200, and tennis professionals' salaries, \$3,600.
 30 Gave tennis lesson to members of tennis club on account, \$ 4,400.
 30 Cost paid in entertaining persons who subsequently become members, \$ 240.
 30 Paid equipment rent expense for June, \$ 480.
 30 The owner withdrew \$ 1,200 cash.

Required:

- Prepare general entries for the transactions give above for the June 2007.
- Post the journal entries to general ledger account.
- Prepare a trial balance as of June 30, 2007.

៦-Phnom Penh Corporation was formed on July 1, 2007. On July 31, the balance sheet showed Cash \$ 4,000; Account receivable \$ 1,500; Supplies \$ 500; Office Equipment \$ 5,000 Account payable \$ 4,200; Common stock \$ 6,500; and Retained earning \$300. During the August the following transactions occurred:

- Collected \$ 1,400 of account receivable.
- Paid \$ 2,700 cash on account payable.
- Earned fees of \$ 6,400, of which \$ 3,000 is collected in cash and the balance is due in September.
- Purchase additional office equipment for \$ 1,000, paying in cash and the balance on the account.
- Paid salaries \$ 1,500, rent for August \$ 900, and advertising expenses \$350.
- Used \$300 of supplies in August.
- Dividends of \$ 550 were paid.
- Received \$ 1,000 from KSR Bank-money borrowed on note payable.
- Incurred utility expenses for month on account, \$ 250.

Required:

- Prepare general entries for the transactions give above for the July 31.
- Prepare income statement and a retained earning statement for August.

ជំពូកទី ៣

ការកែតម្រូវគណនី

Adjusting the Accounts

១. ការកែតម្រូវដើម្បីចែកចំណាយដែលបានកកត្រា

Entries to Apportion Record Cost

ការរំលស់ទ្រព្យសកម្មចែកចេញជាពីរករណីគឺ៖

ក/ ចំពោះព្រទ្យសកម្មមានរំលស់៖ គេធ្វើការកែតម្រូវដោយយកប្រព័ន្ធគណនី ២ ទ្វេភាគគ្នាជានិច្ច គឺគណនីចំណាយរំលស់ (Depreciation Expense) កត់ត្រាខាងឥណទាន និងគណនីរំលស់បន្ថែម (Accumulated Depreciation) កត់ត្រាខាងឥណទាន ចំណែកទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការគណនាសម្រាប់កាលបរិច្ឆេទនីមួយៗដោយប្រើវិធីសាស្ត្ររំលស់ថេរ (Straight line method) ៖

$$\text{Depreciation Expense(per period)} = \frac{\text{Original Cost} - \text{Residual Value}}{\text{Useful life}}$$

ឧទាហរណ៍ នៅឆ្នាំ ២០១៦ ក្រុមហ៊ុនមានអាគារមានតម្លៃ \$ 100,000 រយៈពេលប្រើប្រាស់ ២០ ឆ្នាំ កាកសំណល់ស្មើសូន្យ ឧបករណ៍មានតម្លៃ \$ 50,000 រយៈពេលប្រើប្រាស់ ១០ ឆ្នាំ ហើយកាកសំណល់បានស្មានតម្លៃប្រមាណ \$ 10,000 និងឡានមួយមានតម្លៃប្រមាណ \$ 20,000 គេប៉ាន់ស្មានថាវាអាចប្រើបានរយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ហើយកាកសំណល់មានតម្លៃ \$ 2,000។

ការណែនាំ៖

ក/គណនាចំណាយរំលស់ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ Straight line method

ខ/កត់ត្រាកែតម្រូវដោយប្រើទិន្នន័យប្រព័ន្ធទូទៅ

ដំណោះស្រាយ

ក/គណនាចំណាយរំលោះប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្ររំលស់
ថេរ(Straight line method)

$$\text{-ចំណាយរំលស់អាគារប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦} = \frac{\$100,000 - \$0}{20} = \$5,000$$

$$\text{-ចំណាយរំលស់ឧបករណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦} = \frac{\$50,000 - \$10,000}{10} = \$4,000$$

$$\text{-ចំណាយរំលស់ឡានប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦} = \frac{\$20,000 - \$2,000}{4} = \$4,500$$

ខ/កត់ត្រាកែតម្រូវដោយប្រើទិន្នន័យប្រព័ន្ធទូទៅ

General Journal				Pages
No.				
Date	Accounts Titles & Explanations	LP	Debit	Credit
2016 Dec 31	Depreciation expense: Building Accumulated Depreciation: Building Depreciation expense building for 2016		\$ 5,000	\$ 5,000
31	Depreciation expense: Equipment Accumulated Depreciation: Equipment Depreciation expense equipment for 2016		\$ 4,000	\$ 4,000
31	Depreciation expense: Car Accumulated Depreciation: Car Depreciation expense car for 2005		\$ 4,500	\$ 4,500

ខ/ ចំពោះទ្រព្យមិនគិតរំលស់

ចំពោះទ្រព្យប្រភេទនេះ គេធ្វើការកែតម្រូវដោយយកគណនី ២ ទ្វេភាគ គ្នាជានិច្ច គឺគណនីប្រភេទទ្រព្យសកម្មកត់ត្រាខាងឥណទាន និងគណនីប្រភេទ ចំណាយកត់ត្រាខាងឥណទាន ចំណែកឯទឹកប្រាក់គឺជាសាច់ប្រាក់ដែលទ្រព្យ សកម្មនោះ បានប្រើប្រាស់រួចហើយក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះ។

២. ការកត់ត្រាដើម្បីបែងចែកចំណូលដែលមិនទាន់សម្រេច

Entries to apportion unearned revenue

ចំពោះការកែតម្រូវប្រភេទនេះ គេត្រូវយកគណនី ២ ទ្វេភាគគ្នាជានិច្ច គឺគណនីចំណូលមិនទាន់សម្រេច(Unearned revenue) កត់ត្រាខាងឥណទាន និងគណនីចំណូលសម្រេចកត់ត្រាខាងឥណទាន ចំណែកឯទឹកប្រាក់ត្រូវកត់ត្រាគឺជាទឹកប្រាក់ដែលក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះ បានក្លាយមកជាចំណូលសម្រេច ពីចំណូលមិនទាន់សម្រេច។

ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនព្រមព្រៀងចាត់ការ ការជួលកម្មសិទ្ធិដោយយកថ្លៃ \$ 300 ក្នុងមួយខែ។ គេបានបង់ឱ្យ ៦ ខែមុន។ ថ្លៃឈ្នួលដែលយើងប្រមូលហើយ តែជាចំណូលមិនទាន់សម្រេច។

សាច់ប្រាក់\$1,800

ចំណូលមិនទាន់សម្រេច\$ 1,800

ប្រមូលថ្លៃឈ្នួលមិនទាន់សម្រេច

នៅចុងខែនីមួយៗ(ការិយបរិច្ឆេទ) គេត្រូវចុះតម្រូវដើម្បីទទួលចំណូលសម្រេចបាន ដែលជាផ្នែកមួយនៃថ្លៃឈ្នួល

ចំណូលមិនទាន់សម្រេច..... \$ 300

ចំណូលសម្រេច.....\$ 300

កត់ត្រាថ្លៃឈ្នួលសម្រេច

៣. ការកត់ចូលដើម្បីកត់ត្រាចំណាយដែលមិនទាន់បានកត់

Entries to record unearned expense

ការកែតម្រូវប្រភេទនេះ គេត្រូវយកគណនី ២ ទ្វេភាគគ្នា គឺគណនីប្រភេទចំណាយកត់ត្រាខាងឥណទាន និងគណនីប្រភេទចំណូលកត់ត្រាខាងឥណទាន ចំណែកឯទឹកប្រាក់ត្រូវកត់ត្រា គឺជាទឹកប្រាក់ដែលក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះ បានក្លាយទៅជាចំណាយ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានបង់ឱ្យគេ។

ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនបានខ្ចីលុយ \$ 3,000 ពីធនាគារដោយមានការប្រាក់ 12 %។ នៅពេលខ្ចីគេចុះក្នុងទិន្នន័យប្រចាំខាងក្រោមនេះ៖

បេឡា..... \$ 3,000

បណ្ណាំត្រូវបង់ \$ 3,000

ខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារក្នុងរយៈពេលបីខែ ដោយមានអត្រាការប្រាក់ 12% នៅចុងខែនីមួយៗ គេត្រូវចុះតម្រូវការប្រាក់ដែលកើតឡើងដូចខាងក្រោម៖

ចំណាយការប្រាក់.....\$ 30

ការប្រាក់ត្រូវបង់ \$ 30

កត់ត្រាការប្រាក់សម្រាប់ខែវិច្ឆិការលើបណ្ណាំត្រូវបង់

៤. ការកត់ចូលដើម្បីកត់ត្រាចំណូលដែលមិនទាន់បានកត់

Entries to record unrecorded revenue

ការកែតម្រូវប្រភេទនេះ គេត្រូវយកគណនី ២ ទ្វេភាគគ្នា គឺគណនីប្រភេទ ទ្រព្យសកម្មដែលជាឥណទានយកត្រាខាងឥណទាន និងគណនីប្រភេទចំណូល កត់ត្រាខាងឥណទាន។

ឧទាហរណ៍ នៅថ្ងៃទី ១៦ ក្រុមហ៊ុនបានចាត់ចែងកម្មសិទ្ធិរបស់លោក រតនៈ ដោយយកល្អ ២៤០ ក្នុងមួយខែ ដែលគេត្រូវបង់ឱ្យនៅថ្ងៃទី 15។ កាតាពូកិច្ច ចាត់ចែងត្រូវផ្ដើមភ្លាម ប៉ុន្តែល្អសម្រាប់ខែទី ១ នឹងទទួលបាននៅថ្ងៃទី 15 ខែឆ្នាំ។ ខាងក្រោមនេះជាការចុះតម្រូវនៅថ្ងៃទី 30 វិច្ឆិការ។

កម្រៃចាត់ចែងទទួលបាន.....\$ 120

កម្រៃចាត់ចែងសម្រេចបាន..... \$ 120

ដើម្បីកត់ត្រាចំណូលដែលកើតឡើងដែលបានបំពេញសេវាកម្មរួចហើយ។

លំហាត់

១-លោក ដារ៉ា និង ក្រុមអ្នកវិនិយោគមួយក្រុម បានសហប្រតិបត្តិការជាមួយ សាជីវកម្មរតនា(Rothana Corporation) នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ដែលមានតារាង តុល្យភាពសាកល្បងដូចខាងក្រោម៖

Prepaid Insurance	\$ 3,700
Equipment	28,100
Note Payable	20,100
Unearned Fees	4,300
Fees earned	1,900

វិភាគគណនីដែលទាក់ទងដូចខាងក្រោម

1. ធានារ៉ាប់រងបង់មុន គឺជាគោលនយោបាយរយៈពេល ២ ឆ្នាំមានសុពលភាពចាប់ពីថ្ងៃទី ១ ខែមេសា។
2. រំលស់លើឧបករណ៍មានតម្លៃ \$ 500 ក្នុងមួយខែ។
3. បណ្តាំត្រូវបង់ចុះកាលបរិច្ឆេទថ្ងៃទី ១ខែមេសា មានរយៈពេល 6 ខែ អត្រា 12%។
4. អតិថិជនចំនួន 7 នាក់ បានបង់ប្រាក់ឱ្យក្រុមហ៊ុនរយៈពេល 6 ខែសម្រាប់ សេវារៀបចំទីធ្លាដាំស្មៅ ដែលមានចំនួន \$ 700 ហើយ ចាប់ផ្តើមក្នុងខែមេសា។
5. សេវាកម្ម សង់អតិថិជនដ៏ទៃទៀត ប៉ុន្តែមិនបានធ្វើវិកយ័បត្រនៅ ថ្ងៃទី ៣០ មេសាទេមានចំនួន \$1,500។

ការណែនាំ៖ ចូររៀបចំកែតម្រូវប្រតិបត្តិការទាំងឡាយសម្រាប់ខែមេសា ព្រមទាំងបង្ហាញការគណនាផង។

២-សៀវភៅជំរឿនរបស់ភ្នាក់ងារជួល សុខ ហេង(Sok Heng Rental Agency) នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា រួមបញ្ចូលគណនីជ្រើសរើសមុនពេលកែតម្រូវ បានរៀបចំដូចខាងក្រោម៖

	Debit	Credit
Prepaid Insurance	\$ 50,000	
Supplies	28,000	
Equipment	25,000	
Accumulated Depre. Equipment		\$ 8,400
Note Payable		20,000
Unearned Rent Revenue		9,300
Rent Revenue		60,000
Interest Expense	0	
Wage Expense	14,000	

ចូរវិភាគគណនីបង្ហាញដូចខាងក្រោម៖

1. ថ្លៃរំលស់ឧបករណ៍ \$ 400 ។
2. កម្រៃឈ្នួលមិនទាន់សម្រេច $\frac{1}{3}$ ក្លាយជាកម្រៃសម្រេចក្នុងរយៈពេលមួយត្រីមាស។
3. ចំណាយការប្រាក់ចំនួន\$600 ត្រូវបានបន្ថែមទៅលើបណ្តាំត្រូវបង់។
4. ការផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងដៃមានចំនួន \$ 750។
5. ធានារ៉ាប់រង ផុតកំណត់មានអត្រា \$ 200 ក្នុងមួយខែ។

ការណែនាំ៖ ចូររៀបចំកែតម្រូវប្រតិបត្តិការទាំងឡាយសម្រាប់ថ្ងៃទី ៣១ ខែមេសា។ ឧបមាថា ការកែតម្រូវត្រូវធ្វើមួយត្រីមាសម្តង។ គណនីបន្ថែមមានចំណាយរំលស់ ចំណាយធានារ៉ាប់រង ចំណាយផ្គត់ផ្គង់ និង ការប្រាក់ត្រូវបង់។

៣-Watkin Company has the following account balance included in its trial balance for December 31, 2005.

	Debits	Credits
Account Receivable	\$ 50,000	
Supplies on Hand	2,580	
Prepaid Rent	4,580	
Service Revenue		\$ 174,000
Salaries Expense	82,000	

Additional data:

1. The amount of supplies on hand December 31 is \$ 180
2. The balance in the prepaid rent account is for a one-year period. Starting October 1 of the current year.
3. Since the last payday the employees of the company have earned additional salaries of \$ 4,060.
4. Service performed in the December, which will not be billed until January amount to \$ 12,000.

Required:

- a) Prepared the annual adjusting journal entries for December 31.
- b) Open three-column ledger accounts for each of the accounts involved. Enter balances as shown in the trial balance, post the adjusting journal entries and show balance.

4-The Dristan Delivery Company has the following account balances included in its trial balance for December 31, 2005.

	Debits	Credits
Account receivable	\$ 22,000	
Prepaid Insurance	4,800	
Supplies on hand	2,600	
Building	100,000	
Accumulated Depreciation Building		\$ 8,000
Unearned Delivery Fees		2,000
Delivery Service Revenue		64,000

Additional data:

1. The balance in the prepaid insurance account is for a for-year period beginning January 1, 2005.
2. At December 31, 2005 supplies on hand totaled \$800.
3. The building was acquired on January 1, 2000 and has expected useful life of 20 years with a savage value of \$ 20,000.
4. \$ 1,500 of the unearned delivery fees in the trial balance has now been earned.
5. Delivery services were performed on account for a customer on December 31, \$ 1,200. No bill has sent to the customer and no journal entries have been made.

Required:

- a) Prepared the annual adjusting journal entries for December 31
- b) Open three-column ledger accounts for each of the accounts involved. Enter balances as shown in the trial balance, post the adjusting journal entries and show balance.

5-The trial balance before adjustment of Midwest Tour at the end of its first month of operations are presented bellows:

MIDWEST TOUR		
	Debit	Credit
Cash	\$3,000	
Prepaid insurance	7,800	
Office equipment	1,800	
Busses	140,000	
Notes payable		\$62,000
Unearned tour revenue		15,000
Alan Kinsley's Capital		70,000
Tour revenue		15,900
Salaries expense	8,400	
Advertising expense	800	
Cash and oil expense	1,100	
	<u>\$162,900</u>	<u>\$162,900</u>

Other data:

1. The insurance policy has a one-term beginning June 1, 2006.
2. The monthly depreciation is \$ 50 on office equipment and \$ 2,000 on buses.
3. Interest of \$ 700 accrues on the notes payable each month.
4. Deposits of \$ 1,500 each were received for advanced tour reservations from 10 school groups. At June 30, four of these deposits have been earned.
5. Bus drivers are paid a combined total of \$400 per days' salaries are unpaid.
6. A senior citizen's organization that has not made an advance deposit took a Canyon tour on June 30, for \$1,200. This group was not billed for the services rendered until July 3.

Instructions

- a) Journalized the adjustment entries at June 30, 2006.
- b) Prepare a ledger using the three columns from of account. Enter the trial balances.
- c) Prepare an adjusted trial balance at June 30, 2006.

ជំពូកទី ៤

ការពេញលេញនៃខួបគណនេយ្យ

Completing the Accounting Cycle

វត្ថុបំណង

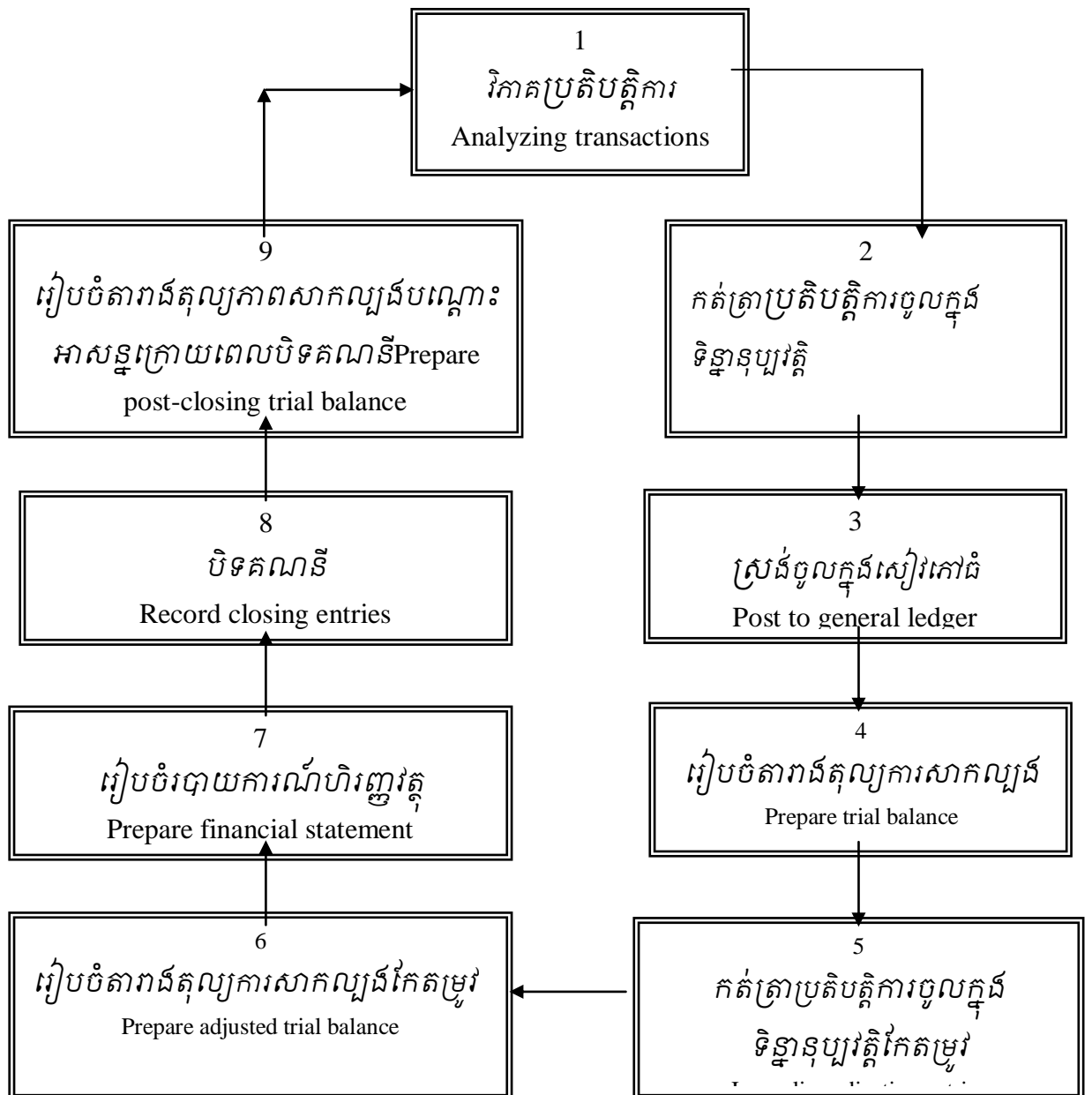
- ស្វែងយល់អំពីជំហានរបស់ខួបគណនេយ្យ
- ស្វែងយល់អំពីការរៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ
- ចេះរៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល របាយការណ៍ទ្រព្យម្ចាស់ និង តារាងតុល្យការ ដោយប្រើប្រាស់ព័ត៌មានពីសន្លឹកកិច្ចការ
- ចេះរៀបចំការចុះតម្រូវ និងការបិទគណនី
- ចេះរៀបចំការចុះត្រឡប់(Reversing Entries)

ជំហាននៅក្នុងខួបគណនេយ្យ(Steps in Accounting Cycle)៖

ខួបគណនេយ្យ គឺជាបណ្តាស៊េរីនៃជំហាន ដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងកំឡុងនៃកាលបរិច្ឆេទ ដើម្បីវិភាគកត់ត្រា ចាត់ថ្នាក់ បូកសរុប និងរាយការណ៍នូវព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាជំហាននៃខួបគណនេយ្យ៖

1. វិភាគប្រតិបត្តិការ(Analyzing transactions)
2. កត់ត្រាប្រតិបត្តិការចូលក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិ
3. ស្រង់ចូលក្នុងសៀវភៅធំ(Post to general ledger)
4. រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បង(Prepare trial balance)
5. កត់ត្រាប្រតិបត្តិការចូលក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិកែតម្រូវ
6. រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បងកែតម្រូវ(Prepare adjusted trial balance)
7. រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ(Prepare financial statement)
8. បិទគណនី(Record closing entries)
9. រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បងបណ្តោះអាសន្នក្រោយពេលបិទគណនី(Prepare post-closing trial balance)

១. សន្លឹកកិច្ចការ (Work sheet)

សន្លឹកកិច្ចការ គឺជាពង្រីងកិច្ចការមួយដែលគេធ្វើឡើងនៅចុងកាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ហើយគេនិយមក្នុងការកត់ត្រាដោយប្រើខ្មៅដែរ។

១.១. អត្ថប្រយោជន៍នៃសន្លឹកកិច្ចការ

- ធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- កត់ត្រាកែតម្រូវក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ
- កត់ត្រាបិទគណនី

១.២. ឧបគណនេយ្យ

មានពីរករណីដូចខាងក្រោម៖

ក/ ករណីប្រើសន្លឹកកិច្ចការ

- ចុះប្រតិបត្តិការក្នុងទិន្នន័យប្បវត្ត
- ស្រង់ជាក់តាមគណនី
- ធ្វើសន្លឹកកិច្ចការ
- ធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- ចុះតម្រូវ និង បិទគណនី
- ធ្វើតារាងតុល្យការសាកល្បងក្រោយពេលបិទគណនី

ខ/ ករណីមិនប្រើសន្លឹកកិច្ចការ

1. វិភាគប្រតិបត្តិការ (Analyzing transactions)
2. កត់ត្រាប្រតិបត្តិការចូលក្នុងទិន្នន័យប្បវត្ត (Journalize transactions in the journal)
3. ស្រង់ចូលក្នុងសៀវភៅធំ (Post to general ledger)
4. រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បង (Prepare trial balance)
5. កត់ត្រាប្រតិបត្តិការចូលក្នុងទិន្នន័យប្បវត្តកែតម្រូវ (Journalize adjusting entries)
6. រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បងកែតម្រូវ (Prepare adjusted trial balance)
7. រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (Prepare financial statement)

8. បិទគណនី(Record closing entries)

9. រៀបចំតារាងតុល្យការសាកល្បងបណ្តោះអាសន្នក្រោយពេលបិទ

គណនី(Prepare post-closing trial balance)

១.៣. ធ្វើហិរញ្ញតុល្យប្រចាំខែ (ដោយមិនបាច់បិទបញ្ជី)

ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនបិទគណនីរបស់គេមួយឆ្នាំម្តង របាយការណ៍ប្រចាំខែ
បានរៀបចំឡើងពីសន្លឹកកិច្ចការ។ ប៉ុន្តែចុះតម្រូវ ដែលគិតនៅលើសន្លឹកកិច្ចការ
នោះ ពុំបានចុះក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ ហើយក៏មិនបិទគណនីដែរ។

ភាគច្រើនគេបិទរបាយការណ៍បណ្តោះអាសន្នមួយឆ្នាំម្តង ឬមួយត្រីមាស
ម្តង។

Work Sheet

[illegible]

២. រៀបចំការចុះត្រឡប់

Reversing Entries

វិធីនៃការចុះបញ្ជីខ្លះ អាចត្រូវធ្វើឡើងនៅចុងឆ្នាំ ដើម្បីសម្រួលដល់ការកត់ត្រានៃការទទួលឬបង់ប្រាក់ តាមទំលាប់ដ៏ជាក់លាក់ក្នុងរយៈពេលបន្ទាប់។

ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនបង់ប្រាក់ចំពោះការងាររបស់បុគ្គលិក ប្រចាំអាទិត្យនៅថ្ងៃសុក្រ។ ឆ្នាំនេះថ្ងៃ ៣១ ធ្នូគឺថ្ងៃពុធ៖

៣១ ធ្នូ ការចុះតម្រូវនៅដំណាច់ឆ្នាំគឺ៖

ចំណាយប្រាក់ប្រចាំខែ..... \$1,800

ប្រាក់ខែត្រូវបង់..... \$1,800

ដើម្បីកត់ត្រាចំណាយប្រាក់ខែ និងបំណុលដ៏ពាក់បុគ្គលិក សម្រាប់ការងារ ៣ ថ្ងៃរបស់គេនៅចុងឆ្នាំ។

ការចុះបញ្ជីសដែលអាចធ្វើបាន

១ មករា ប្រាក់ខែត្រូវបង់..... \$1,800

ចំណាយប្រាក់ខែ..... \$1,800

ចុះបញ្ជីសប្រាក់ខែដែលកើតឡើងនៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ

ការចុះការបង់ប្រាក់ខែធម្មតា

១ មករា ប្រាក់ខែត្រូវបង់..... \$3,000

ចំណាយប្រាក់ខែ..... \$3,000

បង់ប្រាក់ខែប្រចាំអាទិត្យ

៣. ការបិទគណនី

1. បិទគណនីចំណូលដោយយកសមតុល្យ របស់គណនីចំណូលទាំងអស់ផ្ទេរទៅកាន់គណនីកម្រៃសង្ខេប។
2. បិទគណនីចំណាយដោយយកសមតុល្យ របស់គណនីចំណាយទាំងអស់ផ្ទេរទៅកាន់គណនីកម្រៃសង្ខេប។
3. បិទគណនីកម្រៃសង្ខេបដោយផ្ទេរ ដោយផ្ទេរគណនីកម្រៃសង្ខេបទៅជាទុន។
4. បិទគណនីការដកប្រាក់ ដោយផ្ទេរសមតុល្យដកប្រាក់ទៅជាទុន។

អនុវត្ត

តារាងតុល្យភាពសាកល្បង នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៥ របស់ក្រុមហ៊ុន Angkor Wat មានដូចខាងក្រោម៖

	Debit	Credit
Cash	\$ 12,000	
Account Receivable.....	18,000	
Prepaid Rent.....	6,000	
Equipment.....	30,000	
Accumulated Depreciation.....		\$ 3,000
Supplies.....	12,000	
Account Payable.....		9,000
Unearned Revenue.....		9,000
Common Stock.....		36,000
Dividend.....	6,000	
Revenue.....		63,000
Utility Expense.....	6,000	
Wage Expense.....	30,000	
Total:	<u>\$ 120,000</u>	<u>\$ 120,000</u>

នៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទ ក្រុមហ៊ុនអង្គវត្ត បានធ្វើការកែតម្រូវដូចខាងក្រោម៖

ក/ថ្លៃណូលបង់មុន \$ 1,000 ត្រូវផុតកំណត់

ខ/ចំណូលបង់មុន \$ 6,000 ឥឡូវនេះបានក្លាយជាចំណូល

គ/ចំណាយរំលោះអាគារ \$ 5.000

ឃ/ក្រុមហ៊ុនបានបើកប្រាក់បៀវត្សរ៍បន្តចំនួន \$ 4,000 នៅក្នុងគ្រា

ង/ ក្រុមហ៊ុនបានទទួលសន្និធិ របស់ការផ្គត់ផ្គង់ ហើយបានកាត់ត្រាចំនួន \$ 3,000

ច/ក្រុមហ៊ុន បានចុះបញ្ជីពន្ធចំនួន \$ 2,000 ដែលជំពាក់រដ្ឋាភិបាល

ការណែនាំ៖

1. ចុះទិន្នន័យប្រព័ន្ធកែតុរូប
2. បិទគណនីរបស់ទិន្នន័យប្រព័ន្ធកែតុរូប
3. រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល,របាយការណ៍ភាគលាភ

Work Sheet

Account Title and Explanation	Trial Balance		Adjustment		Adjusted Trial Balance		Income Statement		Balance Sheet	
	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
Cash	\$ 12,000				\$ 12,000				\$ 12,000	
Account Receivable	18,000				18,000				18,000	
Prepaid Insurance	6,000			a. 1,000	5,000				5,000	
Equipment	30,000				30,000				30,000	
Accumulated Depreciation		\$ 3,000		c. 5,000		8,000				8,000
Supplies	12,000			e. 9,000	3,000				3,000	
Account Payable		9,000				9,000				9,000
Unearned Revenue		9,000	b. 6,000			3,000				3,000
Common Stock		36,000				36,000				36,000
Dividend	6,000				6,000				6,000	
Revenue		63,000		b. 6,000		69,000		69,000		
Utility Expense	6,000				6,000		6,000			
Wage Expense	30,000		d. 4,000		34,000		34,000			
Total	\$120,000	\$120,000								
Rent Expense			a. 1,000		1,000		1,000			
Depreciation Expense			c. 5,000		5,000		5,000			
Wages Payable				d. 4,000		4,000				4,000
Supplies Expense			e. 9,000		9,000		9,000			
Tax Expense			f. 2,000		2,000		2,000			
Tax Payable				f. 2,000		2,000				2,000
			27,000	27,000	131,000	131,000	57,000	69,000	74,000	62,000
Net Income							12,000			12,000
							69,000	69,000	74,000	74,000

១-ចុះទិន្នន័យប្រចាំថ្ងៃកំណត់

ក/ Rent Expense 1,000
 Prepaid rent 1,000
 (កត់ត្រាថ្លៃឈ្នួលបង់មុនដែលផុតកំណត់)

ខ/ Unearned fees 6,000
 Fees earned 6,000
 (កត់ត្រា កំរៃដែលរកបាន)

គ/ Depreciation Expense 5,000
 Accumulated Depreciation 5,000
 (កត់ត្រាចំណាយរំលោភ)

ឃ/ Wage Expense 4,000
 Wage payable 4,000
 (ដើម្បីបង្កើនចំណាយបៀវត្សរ៍)

ង/ Supplies Expense 9,000
 Supplies 9,000
 (កត់ត្រាចំណាយផ្គត់ផ្គង់)

ច/ Tax Expense 2,000
 Tax payable 2,000
 (ដើម្បីបង្កើនចំណាយពន្ធ)

2-បិទគណនីរបស់ទិន្នន័យប្រចាំថ្ងៃ

ជំហានទី១

Fees earned 69,000
 Income summary 69,000
 (បិទគណនីចំណូល)

ជំហានទី២

Income summary 57,000
 Utility Expense 6,000
 Wage Expense 34,000
 Rent Expense 1,000
 Depr Expense 5,000
 Supplies Expense 2,000
 (បិទគណនីចំណាយ)

ជំហានទី៣

Income summary 12,000
 Retained earning 12,000
 (To close net income to retained earning)

ជំហានទី៤

Retained earning	6,000	
Dividends		6,000
(To close dividends to retained earning)		

៣- រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល,របាយការណ៍ភាគលាភ, តារាងតុល្យការ

◆ រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល

Angkor Wat Company**Income Statement**

For year ended December, 31,2006

Revenues

Fees earned	\$69,000
-------------	----------

Expenses

Wage expense	\$ 34,000	
Rent expense	1,000	
Depr expense	5,000	
Supplies expense	9,000	
Tax expense	2,000	
Utilities expense	<u>6,000</u>	<u>\$57,000</u>

Net Income	<u>\$12,000</u>
-------------------	------------------------

◆ របាយការណ៍ភាគលាភ

Angkor Wat Company**Statement of Retained Earning**

For year ended December 31, 2006

Beginning Balance	\$ 0
Add: Net Income	<u>12,000</u>
	\$ 12,000
Less: Dividends	<u>6,000</u>
Ending Balance	\$ 6,000

◆ តារាងតុល្យការ

Angkor Wat Company

Balance Sheet

December 31, 2006

Assets		Liabilities	
Current Assets		Current Liabilities	
Cash	\$ 12,000	Account Payable	\$ 9,000
Account Receivable	8,000	Wage payable	4,000
Prepaid Rent	5,000	Tax Payable	2,000
Supplies	<u>3,000</u>	Unearned fees	3,000
Total Current Assets	38,000	Total Current Liabilities	
18,000			
Fixed Assets		Equity	
Equipment	30,000	Common stock	36,000
Less: Accu. Depre	<u>8,000</u>	Retained earning	<u>6,000</u>
Net Value	22,000	Total Equity	42,000
Total Assets	60,000	Total Equity & Liabilities	60,000

លំហាត់

១- ម៉ូតែល អរុណស្ថី ចុះតំរូវ និងបិទបញ្ជីគណនីមួយឆ្នាំម្តងគឺ នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ។ អ្នកសំណាក់ជាច្រើន បានបង់ប្រាក់នៅពេលដែលគេឈប់ស្នាក់ ហើយចំនួនដែលគេប្រមូលបាន ត្រូវបានចុះខាងឥណទាន នូវគណនីមួយមានឈ្មោះ (Rental Revenue) អតិថិជនខ្លះបានបង់លុយមុន ហើយចំនួន ទាំងនេះត្រូវបានចុះខាងឥណទាននៃគណនីមួយទៀត ដែលមានឈ្មោះថា ចំណូលផ្តល់មិនទាន់សំរេច(Unearned rental) ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាព័ត៌មាន ដែលអាចប្រើបាន សំរាប់ចុះតំរូវនៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ។

ក/បំណុលធនាគារដែលមានរយៈពេលមួយឆ្នាំ ចំនួន \$ 80,000 ហើយបានខ្ចីនៅថ្ងៃទី ១ វិច្ឆិកា។ គេមិនទាន់បានបង់ការប្រាក់ ហើយគេក៏មិនទាន់បានចុះចំណាយការប្រាក់នៅឡើយទេ។ ការប្រាក់ដែលកើតឡើង នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ នេះមានចំនួន \$ 1,600 ។

ខ/ នៅថ្ងៃទី ១៦ ធ្នូ បន្ទប់ចំមួយ ត្រូវបានជួលឱ្យសហគ្រាសមួយក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ ដែលមានអត្រា \$ 3,200 ក្នុងមួយខែ។ ផ្ទៃឈ្នួលទាំង ៦ ខែ តែបានប្រមូលរួចហើយ តែបានកាត់ជាផ្ទៃឈ្នួលមិនទាន់សំរេច។ ចំណូលផ្តល់សំរាប់ខែធ្នូ នេះមានចំនួន \$ 1,600 ពុំបានកាត់ទេ។

គ/នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ម៉ូតែល បានសំរេចបានចំណូល \$ 18,090 ពីអតិថិជនកំពុងស្នាក់នៅ។ ពួកគេទាំង នេះនឹងបង់ប្រាក់នៅពេលដែលគេចាកចេញពីម៉ូតែល(ចុះគណនីផ្តល់ត្រូវទទួល Rent Receivable) ។

ឃ/ ប្រាក់ខែបុគ្គលិកដែលមិនទាន់បង់ រហូតមកដល់ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ មានចំនួន \$ 11,600 ។

ង/រំលោះនៃម៉ូតែល មកដល់ចុងឆ្នាំគឺ ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ មានតំលៃ \$ 51,250 ។

ច/ ទូរថ បានទិញនៅថ្ងៃទី ១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំនេះមានតំលៃ \$12,600 ។ គេគិតថាវាប្រើបាន ៤ ឆ្នាំ។ រំលោះសំរាប់ ៤ កន្លងមកហើយនេះ គួរកាត់នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ។

ឆ/ នៅថ្ងៃទី ៣១ ម៉ូតែលបានព្រមព្រៀង នឹងផ្តល់ទឹកកន្លែងឱ្យធ្វើសិទ្ធិសញ្ញា ការផ្តល់ឧបករណ៍សំណង់ នៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំក្រោយនេះ។ ម៉ូតែលរំពឹងថា នឹងបានទទួលកំរៃយ៉ាងតិច \$ 30,000 ។

ការណែនាំ: ដោយយោងលើព័ត៌មានខាងលើនេះ សូមចុះតំរូវក្នុងទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំ នូវប្រតិបត្តិការណ៍ណាដែលចាំបាច់។

២-ក្នុងខែសីហានេះ លោកមេធាវី ចន្ទ រស្មី បានបើកការិយាល័យមួយ។ អាជីពនេះបានចុះតំរូវ និងបិទគណនី នៅចុងខែនីមួយៗទំព័របន្ទាប់គឺតារាងតុល្យភាពសាកល្បង ដែលបានរៀបចំធ្វើនៅថ្ងៃទី ៣១, ២០០៥ ។

ព័ត៌មានបន្ថែម:

ក/ក្រុមហ៊ុនជួលការិយាល័យដែលមានតំលៃ \$ 1,600 ។ នៅថ្ងៃទី ១ សីហា គេបានបង់ប្រាក់ឱ្យ ៤ ខែរួចហើយ។

ខ/សំភារៈការិយាល័យមកដល់នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ដែលនៅសល់មានតំលៃ \$ 200 ។

គ/ឧបករណ៍ការិយាល័យបានទិញនៅថ្ងៃទី ១ សីហា ហើយគេរំពឹងថាវានឹងប្រើបានរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ។

ឃ/ការប្រាក់លើបណ្តុំត្រូវបង់ ពុំទាន់កាត់នៅឡើយទេ។ ការប្រាក់ដែលកើតឡើងមានតំលៃ \$ 100 ។

ង/ប្រាក់ខែបុគ្គលិក \$ 470 ពុំទាន់បានបង់ទេ។

ច/អតិថិជនជាច្រើន បានបង់ប្រាក់មុនសំរាប់ការងារ នៅខែខាងមុខ ។ ក្នុងខែសីហានេះប្រាក់បង់មុនចំនួន \$ 3,450 បានក្លាយទៅជាថ្លៃល្អិតសំរេចបាន ។

ការិយាល័យមេធាវី ចន្ទ រស្មី

តារាងតុល្យភាពសាកល្បង

ថ្ងៃទី ៣១ សីហា ឆ្នាំ ២០០៦

បេឡា.....	\$1,500	
ថ្លៃល្អិតទទួលប្រាក់	0	
ល្អិតបង់មុន.....	6,400	
សំភារៈការិយាល័យ.....	600	
ឧបករណ៍ការិយាល័យ.....	7,800	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍ការិយាល័យ.....		\$ 0
បណ្តុំត្រូវបង់		8,000
ការប្រាក់ត្រូវបង់		0
ប្រាក់ខែត្រូវបង់		0
ថ្លៃល្អិតមិនទាន់សំរេច.....		5,710
ដើមទុន លោក រស្មី.....		6,000
ការដកប្រាក់ លោក រស្មី.....	2,000	
ថ្លៃល្អិតសំរេចបាន.....		890
ចំណាយប្រាក់ខែ.....	1,340	
ចំណាយទូទៅ.....	960	
ចំណាយល្អិត.....	0	
ចំណាយសំភារៈការិយាល័យ.....	0	
ចំណាយរំលោះឧបករណ៍ការិយាល័យ.....	0	
ចំណាយការប្រាក់	0	
	\$ 20,600	\$ 20,600

ការណែនាំ:

ក/ចូរកត់ត្រាចុះតំរូវសំរាប់ខែសីហា

ខ/រៀបចំធ្វើតារាងតុល្យភាពសាកល្បងតំរូវរួច

គ/រៀបចំធ្វើ របាយការណ៍លទ្ធផល និងតារាងតុល្យការ

៣-ក្រុមហ៊ុន ចុះតំរូវ ឬបិទគណនីរបស់គេនៅដំណាច់ខែនិមួយៗ។ ខាងក្រោមនេះគឺជា តុល្យភាពសាកល្បង និងព័ត៌មានបន្ថែមសំរាប់ការចុះតំរូវនៅថ្ងៃទី ៣១ កញ្ញា ។

Hillside Stadium		
តុល្យភាពសាកល្បង		
ថ្ងៃទី ៣០ កញ្ញា ២០០៦		
បេឡា.....	\$65,000	
ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មបង់មុន.....	15,000	
ឈ្នួលផ្ទះបង់មុន.....	60,000	
ដី.....	375,000	
អាគារ.....	378,000	
រំលោះបន្ថែមអាគារ.....		\$ 33,600
ឧបករណ៍.....	90,000	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍		48,000
បណ្តុំត្រូវបង់		470,000
គណនីត្រូវបង់.....		8,500
ដើមទុន លោក រស្មី.....		376,000
ការដកប្រាក់ លោក រស្មី.....	10,100	
ចំណូល.....		87,000
ចំណាយប្រាក់ខែ.....	21,250	
ចំណាយថាមពល.....	8,750	
	<u>\$1,023,100</u>	<u>\$ 1,023,100</u>

ព័ត៌មានបន្ថែម៖

ក/ក្នុងខែកញ្ញានេះ ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មបង់មុនចំនួន \$ 12,000 ត្រូវបានប្រើប្រាស់រួច ។

ខ/ក្នុងឈ្នួលផ្ទះបង់មុនចំនួន \$ 60,000 ចំនួន \$ 40,000 ក្លាយជាចំណាយឈ្នួលផ្ទះក្នុងខែកញ្ញា ។

គ/ចំណាយរំលោះអាគារសំរាប់ខែកញ្ញា មានចំនួន \$ 1,050 ហើយចំណាយរំលោះឧបករណ៍មានចំនួន \$ 1,050 ។

ឃ/ការប្រាក់កើតឡើងលើបណ្តុំត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី ៣០ កញ្ញាមានចំនួន \$ 700 ។

ង/បានជួលកន្លែងឱ្យតែថ្លៃ \$ 8,000 ។ គេពុំទាន់បានចុះនៅឡើយទេ ។ គេគួរចុះខាងឥណពន្ធ នូវគណនីមួយឈ្មោះថា ចំណូលទ្រូវបានទទួលប្រាក់ ។ គេរំពឹងថា ប្រាក់នេះនឹងប្រមូលបានក្នុងអំឡុង ១០ ថ្ងៃទៀត ។

ច/ប្រាក់ខែបុគ្គលិកសំរាប់ខែនេះចំនួន \$ 4,000 ពុំទាន់បើកឱ្យទេ ។

ការណែនាំ:

1. ចូររៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ ។
2. រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល ។
3. រៀបចំការចុះតម្លៃ និងបិទគណនី ។

៤-ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍បាយ័នបានផ្តល់សេវាកម្មឱ្យអតិថិជន ទៅកំសាន្តនៅលើកោះផ្សេងៗ ហើយគេចុះតម្លៃ និងបិទគណនីជារៀង រាល់ខែ ។ នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា គេបានរៀបចំតុល្យភាពដូចខាងក្រោម:

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍បាយ័ន
តុល្យភាពសាកល្បង
ថ្ងៃទី ៣០ មិថុនា ២០០៦

បេឡា.....	\$38,000	
ឈ្នួលផ្ទះបង់មុន.....	9,600	
ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុត.....	21,000	
សេវាដែលទំហំបង់មុន.....	22,500	
គ្រឿងបន្លាស់.....	57,000	
យន្តហោះ.....	864,000	
រំលោះបន្ថែមយន្តហោះ.....		\$108,000
បណ្តុំត្រូវបង់		600,000
ចំណូលមិនទាន់សំរេច.....		60,000
ដើមទុន លោក រស្មី.....		231,050
ការដកប្រាក់ លោក រស្មី.....	12,000	
ចំណូល.....		110,950
ចំណាយប្រេង	13,800	
ចំណាយប្រាក់ខែ.....	66,700	
ចំណាយផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម.....	5,400	
	<u>\$1,110,00</u>	<u>\$ 1,110,00</u>

ព័ត៌មានបន្ថែម:

- ក/ ឈ្នួលផ្ទះប្រចាំខែចំនួន \$ 3,200 មិនទាន់បានកាត់ ។
- ខ/ ចំណាយធានារ៉ាប់រងសំរាប់ខែមិថុនា មានតម្លៃ \$ 2,400 ។

គ/កិច្ចការដែលទំហំប្រចាំខែនេះបានផ្តល់ រួចហើយឱ្យក្រុមហ៊ុនវិស្វកម្ម ។ គេបានបង់មុននៅថ្ងៃទី ១ ខែមិថុនា សំរាប់ រយៈពេល ៣ ខែ ។

ឃ/គ្រឿងបន្លាស់ដែលបានប្រើរួចហើយ អស់តំលៃ \$ 3,750 ។

ង/ រំលោះនៃយន្តហោះប្រចាំខែគឺ \$ 7,200 ។

ច/ ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបានទិញសំបុត្រចំនួន 2,000 ថ្លៃ \$ 60,000 (សំបុត្រមួយថ្លៃ \$ 30) ។ សំរាប់ខែមិថុនា

នេះ សំបុត្រចំនួន 400 បានប្រើរួច

ឆ/ប្រាក់ខែបុគ្គលិកចំនួន \$ 3,300 ពុំទាន់បានបង់ ។

ជ/ ការប្រាក់ដែលកើនឡើងដោយបណ្តុំត្រូវបង់ ប្រចាំខែនេះមានតំលៃ \$ 7,000 ។

ការណែនាំ:

1. ចូររៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ ។
2. រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផល និងតារាងតុល្យភាព ។
3. រៀបចំការចុះតំរូវ និងបិទគណនី ។

ជំពូកទី ៥

ប្រតិបត្តិការទំនិញនិងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង Merchandising Transaction and Internal Control

វត្ថុបំណង

ក្រោយពីបានសិក្សាមេរៀននេះអ្នកនឹងអាចដឹងនូវ

- ចំណូលពីការលក់ ការលក់ចុះថ្ងៃ សារពើភណ្ឌ គណនីដឹកចូល ពន្ធនៃការលក់។
- ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ដូចជាការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងលើការទិញ ឬ លក់ទំនិញ។

១. ក្រុមហ៊ុនលក់ទំនិញ

ក្រុមហ៊ុនលក់ទំនិញ

របាយការណ៍លទ្ធផល

សម្រាប់ឆ្នាំដែលបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០៦

ចំណូលពីការលក់.....	\$1,000,000
បន្ថយ: តម្លៃទំនិញដែលបានលក់.....	\$ 700,000
កម្រៃដុលពីការលក់.....	\$300,000
បន្ថយ: ចំណាយប្រតិបត្តិការ.....	\$ 250,000
កម្រៃសុទ្ធ.....	\$ 50,000

ក/ចំណូលពីការលក់(Revenue from sale)

ក្រុមហ៊ុនលក់ទំនិញ
របាយការណ៍លទ្ធផល

សម្រាប់ឆ្នាំដែលបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០១០

ចំណូលពីការលក់

ការលក់(ការលក់ដុល).....	\$1,012,000
បន្ថយ: ការអនុញ្ញាតបង្វិលទំនិញ.....	\$8,000
ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	\$4,000 12,000
ការលក់សុទ្ធ.....	\$1,000,000

ខ/ ការលក់តាមអប្បបរមានិងក្នុងឆ្នាំឥណទាន

Credit term and Discount

“30 ថ្ងៃគត់”(Net days) ឬ n/30 មានន័យថា ចំនួនជាក់លាក់នៃវិកយ៍បត្រ ឬគណនីត្រូវបង់ក្នុងអំឡុងពេល ៣០ ថ្ងៃ។

2/10,n30 មានន័យថា បើអតិថិជនបង់លុយរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ គេចុះថ្លៃឱ្យ ២ % បើពុំនោះទេត្រូវបង់ពេញថ្លៃ។

“10e.10m”មានន័យថា គេត្រូវបង់ ១០ ថ្ងៃក្រោយដាច់ខែ។

គ/ សន្និធិ (Inventory)

សន្និធិ សំដៅទៅលើទំនិញសម្រាប់លក់។ ក្នុងតារាងតុល្យការ វាជាទ្រព្យ សកម្មចរន្ត។

សន្និធិយថាហេតុ(Perpetual Inventory System)

ជារៀងរាល់ថ្ងៃ គេកត់ត្រាចូលនូវសន្និធិដែលទិញចូលនិងសន្និធិលក់ចេញ។ លេខនៃតម្លៃផ្ទាល់របស់វាអាចកត់ថាតម្លៃដែលលក់(Cost of goods sold)។ គេប្រើប្រព័ន្ធនេះសម្រាប់ទំនិញថ្លៃ។

សន្និធិក្នុងអំឡុងពេលមួយ

គេប្រើប្រព័ន្ធនេះសម្រាប់ទំនិញមានតម្លៃថោក។ ក្នុងប្រព័ន្ធនេះតម្លៃទំនិញ លក់ បានមកដោយសារយកតម្លៃទំនិញ ដែលមានសម្រាប់លក់(Good available for sale) ដកសន្និធិចុងក្រោយនៃទំនិញដែលមិនទាន់លក់។

ឧទាហរណ៍៖

សន្និធិនៃទំនិញដើមឆ្នាំ	\$50,000
ការទិញ (Purchases)	\$ 200,000
តម្លៃទំនិញដែលមានសម្រាប់លក់	300,000
បន្ថយ៖សន្និធិចុងក្រោយ	60,000
តម្លៃទំនិញលក់	\$ 240,000

តួលេខតម្លៃនៃសន្និធិចុងក្រោយ វាវលេចឡើងជាទ្រព្យសកម្មក្នុងតារាងតុល្យការ ហើយជាតម្លៃដែលដកក្នុងទំនិញលក់នៃរបាយការណ៍លទ្ធផល។ ក្នុងកំណត់ត្រាគណនេយ្យ គេត្រូវចុះឥណទាននិងឥណទានកម្រៃសង្ខេប។

ឃ/ តម្លៃទំនិញដែលទិញសម្រាប់លក់

នៅពេលយើងទិញទំនិញ យើងត្រូវប្រើគណនីមួយឈ្មោះថា ការទិញ (Purchase) ហើយយើងទូទាត់សាច់ប្រាក់ភ្លាម គេត្រូវចុះក្នុងទិន្នន័យប្តូរវត្ថុដូចតទៅ៖

ការទិញ	10,000
សាច់ប្រាក់	10,000

ទិញទំនិញទំនិញសម្រាប់លក់

តែបើទិញជឿ(Purchase on account) គេត្រូវចុះថា៖

10 មីនា ការទិញ	10,000
----------------	--------

គណនីត្រូវបង់ 10,000

ទិញទំនិញពីក្រុមហ៊ុន ABC (2/10,n/30)

ឧបមាថាបើយើងទូទាត់សាច់ប្រាក់ក្នុងអំឡុងពេលបញ្ចុះប្រាក់(Discount period) គេត្រូវបង់ត្រឹមតែ \$ 9,800 ហើយគេត្រូវចុះបញ្ជីដូចខាងក្រោមនេះ៖

គណនីត្រូវបង់	\$10,000
សាច់ប្រាក់	9,800
បញ្ចុះតម្លៃលក់	200

ទូទាត់សាច់ប្រាក់ឲ្យទៅក្រុមហ៊ុន ABC ក្នុងអំឡុងពេលបញ្ចុះប្រាក់

ខ/ គណនីដឹកជញ្ជូន (Transportation in)

- F.O.B Shipping point មានន័យថាអ្នកលក់នឹងដឹកទំនិញដល់កន្លែងចំណតដឹកជញ្ជូន ដូចជា កំពង់ផែសមុទ្រ កំពង់ដរ អាកាសយានដ្ឋាន ស្ថានីយ៍រថភ្លើង ឬចំណតរថយន្តឈ្នួល។ល។ ចំណែកអ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃឈ្នួលដឹកជញ្ជូនបន្ត។

- F.O.B Destination មានន័យថាអ្នកលក់ចេញថ្លៃឈ្នួលដឹកជញ្ជូនទាំងនេះដល់កន្លែង។

គ/ ពន្ធនៃការលក់ (Sale taxes)

តាមធម្មតានៅសហរដ្ឋអាមេរិច ពេលទិញទំនិញ អ្នកទិញត្រូវបង់ពន្ធលើទំនិញដែលទិញនោះផង។ ដូច្នេះប្រាក់ឬគណនីត្រូវទទួលនោះ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធត្រូវបង់ផង។ គេចុះក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិដូចខាងក្រោម៖

គណនីត្រូវទទួល.....	1,050
ពន្ធត្រូវបង់.....	50
ការលក់.....	1,000

ក្រុមហ៊ុនខ្លះ មិនចូលចិត្តកត់ត្រាបំណុលពន្ធនៅពេលគេលក់ទំនិញទេ។ គេចុះការលក់នៅខាងឥណទាន នូវចំនួនទឹកប្រាក់ទាំងអស់ ដែលគេប្រមូលបានដោយរួមបញ្ចូលពន្ធផងដែរ ហើយនៅចុងគ្រាគេចុះតម្រូវដើម្បីចុះបញ្ជីពីពន្ធត្រូវបង់។

ឧទាហរណ៍៖ ការលក់ដែលកត់ត្រាសរុបមាន \$315,000 តម្លៃពន្ធលក់មាន $(315,000 \times 5) / 105 = 15,000$ ។ គេត្រូវចុះតម្រូវពីពន្ធនៃការលក់ដូចខាងក្រោម៖

ការលក់.....	15,000
ពន្ធលក់ត្រូវបង់.....	15,000

ដើម្បីរក្សាពន្ធ ៥% ពីការលក់ \$300, 000 ជាបំណុល

ឃ- បំណងនៃការបែងចែកតារាងតុល្យការ

ដើម្បីជួយដល់ការចាត់ចែងម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន អ្នកឱ្យខ្ចីប្រាក់ឬអ្នកដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ត្រូវស្វែងយល់ពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃអាជីព។

-ទ្រព្យសកម្មចរន្ត(Current Asset) គឺជាទ្រព្យសកម្មដែលមានអាយុកាលយ៉ាងយូរត្រឹម ១ ឆ្នាំគត់។ វាមានដូចជា សាច់ប្រាក់ គណនីទទួល សន្និធិ មូលបត្រទីផ្សារ និងការចំណាយបង់មុន(Prepaid expense)។ ខួបនៃប្រតិបត្តិការ((Prepaid expense) គឺជារយៈពេលមធ្យមក្នុងចន្លោះ ពីការទិញទំនិញរហូតដល់ទៅអាចបង្វែរទៅជាប្រាក់បាន។

-បំណុលចរន្ត(Current liabilities) គឺជាបំណុលដែលមានរយៈពេលខ្លី ដូចជា ប័ណ្ណត្រូវសង ពន្ធត្រូវបង់ ប្រាក់បៀវត្សត្រូវបង់ ការប្រាក់ត្រូវបង់ និងចំណូលមិនទាន់សម្រេច។

-អនុបាតចរន្ត(Current ratio) គឺជាផលធៀបនៃទ្រព្យសកម្មចរន្ត និងបំណុលចរន្ត។

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Current Assets}}{\text{Current Liabilities}}$$

-មូលធនប្រតិបត្តិការ(Working Capital) គឺជាចំណូលដែលទ្រព្យចរន្តលើសពីបំណុលចរន្ត(ទុនបង្វិល)។

$$\text{Working Capital} = \text{Current Assets} - \text{Current Liabilities}$$

២. ប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង

The system of internal control

បំណងនៃការគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង គឺដើម្បីផ្តល់នូវការធានាឱ្យអាជីពទាំងមូលធ្វើប្រតិបត្តិការស្របនឹងគម្រោងនិងនយោបាយរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ការគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង គឺជាវិធានការដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនិងគណនេយ្យ។

ក-ការណែនាំដើម្បីសម្រេចការគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងឱ្យបានរឹងមាំ

(Guideline to achieving strong internal control)

1. ធ្វើគម្រោងផែនការរបស់អង្គការ ដើម្បីបង្កើតការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខងារនីមួយៗ។

2. ពិនិត្យប្រតិបត្តិការ៖ គ្រប់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់ត្រូវធ្វើកាត់តាមបួនដំណាក់កាលគឺ អនុញ្ញាត(Authorized) យល់ព្រម(Approved) ប្រតិបត្តិ(Executed) កត់ត្រា(Recorded)។
3. បែងចែកការត្រួតពិនិត្យដើម្បីពង្រីកការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង៖
 - មុខងារគណនេយ្យត្រូវញែកពីអ្នកកាន់កាប់ទ្រព្យ
 - ការការពារកំហុសភ្លាមៗ(Prevention of fraud)
4. ត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងលើការទិញនិងការលក់៖
 - សវនកម្មផ្ទៃក្នុង(Internal auditing)
 - ព្យាករណ៍ពីហិរញ្ញវត្ថុ(Financial forecast)
 - ឯកសារត្រូវចុះលេខរៀង(Serially numbered documents)
 - បុគ្គលិកមានសមត្ថភាព(Competent personnel)

ខ-ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងលើការទិញ ឬលក់ទំនិញ

Internal controls over the purchase and sale of merchandise

ឯកសារពាណិជ្ជកម្ម	ផ្តល់ផ្ដើមដោយ	បញ្ជូនទៅ
-តម្រូវការទិញ គេចេញនៅពេលដែលបរិមាណ ទំនិញនៅសល់ធ្លាក់ដល់ក្រោម ចំណុចត្រូវទិញ។	-ប្រធានាយកដ្ឋានលក់ ឬ នាយកដ្ឋានពិនិត្យសន្និធិ	-នាយកដ្ឋានទិញ
-បញ្ជាទិញ កំណត់តម្លៃ បរិមាណ និងរបៀប ដឹកជញ្ជូន	-នាយកដ្ឋានទិញ	-ច្បាប់ដើមទៅក្រុមហ៊ុនលក់ ហើយចម្លងជូនគណនេយ្យ ផ្នែកទិញ ក្រុមទទួល និងហិរញ្ញវត្ថុ
-វិក័យបត្រ ដើម្បីអះអាងថា ទំនិញចាប់ផ្ដើម ដឹកជញ្ជូន ហើយត្រូវធ្វើសំណុំពរ បង់លុយ	-អ្នកលក់	-គណនេយ្យ

-របាយការណ៍ទទួល
យោងលើការរាប់និងត្រួតពិនិត្យទំ
និញដែលបានទទួល	-នាយកដ្ឋានទទួល	-ច្បាប់ដើមទៅឱ្យគណនេយ្យ
ហើយចំលងជូនឱ្យនាយក
ដ្ឋានទិញ និងអ្នកត្រូវការ
-ទម្រង់យល់ព្រមនៃវិក័យបត្រ	-គណនេយ្យ	-ហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីគាំទ្រដល់
ការចេញសែក។ បញ្ជូនទៅ
គណនេយ្យ នូវច្បាប់ចងនៃ
ម្ចង់សែក។

លំហាត់

1-ខាងក្រោមនេះគឺជាតុល្យការណ៍សាកល្បង ដែលបានរៀបចំធនពីសៀវភៅធំ នៃក្រុមហ៊ុនទំនិញសមុទ្រ នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០- ។គណនីត្រូវបានរក្សា តាមគោលឆ្លាស់ប្រតិទិន ហើយត្រូវបានគេចុះតម្លៃ និងបិទប្រចាំឆ្នាំ ។

ក្រុមហ៊ុនទំនិញសមុទ្រ
តុល្យការណ៍សាកល្បង
ថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០-

បេឡា.....	\$16,300	
គណនីទទួល.....	49,200	
សន្និធិថ្ងៃទី ១ មករា.....	62,000	
ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុត.....	1,800	
សំភារៈការិយាល័យ.....	800	
ដី.....	17,000	
អាគារ.....	60,000	
រំលោះបន្ថែមអាគារ.....		\$2,400
ឧបករណ៍.....	16,000	
រំលោះបន្ថែមឧបករណ៍.....		4,800
គណនាត្រូវបង់.....		47,900
ទុនលោកសម្បត្តិ.....		99,500
ការដកប្រាក់លោកសម្បត្តិ.....	18,000	
ការលក់.....		326,000
អនុញ្ញាតបង្វិលទំនិញ.....	4,100	
ការបញ្ចុះថ្លៃលក់.....	1,100	
ការទិញ.....	192,000	
អនុញ្ញាតបង្វិលទំនិញទិញ.....		2,000
ការបញ្ចុះថ្លៃទិញ.....		1,600
ការដឹកចូល.....	4,800	
ចំណាយប្រាក់ខែ.....	40,000	
ចំណាយពន្ធទ្រព្យ.....	1,100	
	<u>\$484,200</u>	<u>\$484,200</u>

ព័ត៌មានបន្ថែម៖

ក/ការពិនិត្យ លើនយោបាយបានឱ្យដឹងថា ធានារ៉ាប់រងមិនទាន់ផុតកំណត់ទេ ចុងខែនៅសល់ \$600 ។

ខ/សំភារៈការិយាល័យនៅសល់ នៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ មានតម្លៃប្រមាណ \$300 ។

គ/អាកាសនិយមន័យនៃការប្រើប្រាស់នៅក្នុងរយៈពេល២៥ឆ្នាំ ហើយឧបករណ៍និងរំលោភអស់ក្នុងអំឡុងពេល 10 ឆ្នាំ ។

ឃ/ប្រាក់ខែមិនទាន់បង់ឱ្យបុគ្គលិកមាន \$ 5,000 ។

ង/សារពើភណ្ឌដែលនៅសល់ នៅថ្ងៃទី ៣១ មានតម្លៃ \$44,600 ។

ការណែនាំ:

ក-ចូរធ្វើសន្លឹកកិច្ចការនៅថ្ងៃទី ៣១ ធ្នូ ២០០ - ។

ខ-ធ្វើរបាយការណ៍លទ្ធផល និងតារាងតុល្យការណ៍ ។

ឃ-ធ្វើការចុះតម្រូវ និងបិទបញ្ជី ។

2-Carlos Hardware Store completed the following merchandising transactions in the month of May. At the beginning of May, the ledger of Carlos showed cash of \$ 5,000 and J.Carlos's capital of \$5,000.

- May.1 Purchase merchandise on account from Depot Wholesales Supply of \$6,000 terms 2/10,n/30.
- 2 Sold merchandise on account \$ 4,500, terms, 2/10, n/30. The cost of the merchandise sold was \$ 3,000.
- 5 Receive credit from Depot Wholesale Supply for merchandise returned \$200.
- 9 Receive collections in full, less discounts, from customers billed on sales of \$4,500 on May 2.
- 10 Paid Depot Wholesale supply in full, less discount.
- 11 Purchase supply for cash \$900.
- 12 Purchase merchandise for cash \$2,400.
- 15 Receive refund for poor quality merchandise from supplier on cash purchase \$230.
- 17 Purchase merchandise from Harlo Distributors \$1,900,FOB shipping point, terms, 2/10, n/30.
- 19 Paid freight on May 17 purchase \$250.
- 24 Sold merchandise for cash \$6,200. The merchandise sold had a cost of \$4,340.
- 25 Purchase merchandise from Haricon inc \$1,000, FOB destination, terms, 2/10, n/30.
- 27 Paid Halow Distributor in full, less discount.
- 29 Made refund to cash customers for defective merchandise \$100. The refund merchandise had a cost of \$70.
- 31 Sold merchandise on account \$ 1,600, terms n/30. The cash of the merchandise sold was \$1,120.
- Carlos Hardware's chart of accounts include the following: No.101 Cash, No.112 Account receivable, No.120 Merchandise inventory, No.126 Supply, No.201 Account payable, No.301.J.Carlos Capital, No.412 Sales returns and allowances, No.414 Sale discounts, No.505 Cost of goods sold.

Instructions

- Journalize the transactions using a perpetual inventory system.
- Enter the beginning cash and capital balances and post the transactions.
- Prepare an income statement through gross profit for the month of May 2006

